

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS-THURSDAY – SPALIO-OCTOBER 28, 2021 • Vol. CXII NR. 85

Kaina 2.00 dol.

PERIODICALS

DRAUGAS

laikraštis lietuviams
leidžiamas nuo 1909 metų

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-27-2021

Jaunimo suvažiavime – darbai ir pramogos

JAV Lietuvių jaunimo sąjungos (LJS) nariai nori dirbti ir plėsti savo gretas, pakviesti į savo organizaciją kuo daugiau jaunų žmonių. Kad jaunimas moka ir linksintis, ir spręsti darbo klausimus, parodė spalio viduryje Washington, DC įvykęs JAV LJS suvažiavimas.

Apie šį jaunimą iš visos Amerikos subūrusį renginį – 4 psl.

Scenoje – apie išsiilgtus mylimus žmones

Praėjusį savaitgalį Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje Šeimos metai buvo paminėti šv. Mišiomis ir jaudinančiu saviveiklinio teatro „Viltis“ spektakliu. Scenoje pasakodami apie toli esančius arba į Amžinybę išėjusius savo mylimus žmones, aktoriai tarsi priminė: džiaukimės savo šeima ir artimaisiais šiandien ir dabar, kol jie šalia.

Apie teatro „Viltis“ spektaklį – 5 psl.

Netilpęs tradiciniuose rėmuose

Iš šio 1986 m. Vytauto Cipliausko tapyto portreto į mus žvelgia Emilijus Holenderis. Praėjo lygiai metai nuo jo mirties. Daugelio nesu-prasto, nelabai mėgstamo dėl savo keistokų pažiūrų ir nebūdingų įsi-tikinimų. Savotiško „juodo avino“ lietuviškose išėivijos pievose. Kai kas jo net bijojo kaip velnias kryžiaus. Tačiau jis buvo asmenybė – ir ne tik mūsų diasporos, bet ir plačiame amerikiečių kultūros kon-tekste. Jį visi, net legendinis Studs Terkel, vadino tiesiog „Ernie“.

– 12 psl.

Tikras dosnumas ateičiai yra viską atiduoti dabarčiai – Albert Camus

Apie misionierius išgirdome ir gyvą misionierių Lietuvoje pamatėme jėzuitų kunigo t. Antano Saulaičio dėka. Sužinojome, kad ne tik garsieji Vakarų Europos krikščionys, vienuoliai ir šventaisiais tapę kankiniai skelbė evangeliją Indijoje, Afrikos ir Pietų Amerikos žemynuose. Mes, lietuviai, irgi, vos tik paragavę Kristaus Gerosios naujienos, dar patys būdami nesusitupėję krikščionys, išdrįsime jėzuitų vienuolio Andriaus Rudaminos asmenyje, jau XVI amžiuje nešti Išganymo šviesą net į Kiniją. O iš tėvo Antano sužinojome apie gerokai vėlesnius laikus, jau XX amžių ir lietuvių misionierių darbus tolimuose kraštuose: vietinių gyventojų gydymą, mokyklų ir ligoninių statymą, rūpestį jų išsilavinimu ir geresnių, oresnių gyvenimo sąlygų kūrimu.

Ir vis dėlto papasakotos istorijos, sukaupti ir plačiau visuomenei pristatyti įvairių tautų daiktai, bylojantys apie spalvingą kultūrą, tikėjimą, tradicijas ir papročius, nepalietė giliau iki tol, kol pačioje Lietuvoje akis į akį nesusidūrėme su gyvais tų kultūrų liudininkais. Ne, jie neturi plunksnų karūnų ant galvų kaip indėnai, vilki panašiais drabužiais kaip mes ir naudojasi tokiais pačiais telefonais, daugelis moka anglų kalbą, kaip ir mes. Tačiau jų kultūra pradėjome domėtis veikiau ne iš smalsumo, bet iš būtinybės, o ir iš paprasčiausios žmogiškos atjautos. Pastaroji aplinkybė prikėlė misionierystės idėją Lietuvoje, Rudaminos pavyzdžiu užgimusią prieš penkis šimtmečius.

Ir šį kartą jai paakino jaunutė vienuolė iš Nukryžiuotojo Kristaus seserų kongregacijos, socialiniame tinkle „Facebook“ įdėjusi maždaug tokio turinio kvietimą su grotazyme „kamtaAfrikayraRukla“: nuo spalio mėnesio šeštadienis važiuosiu pas mažuosius (3-7 metų) pabėgėlių vaikus. Tokių vaikų yra daugiau kaip 200. Bus ir dar daugiau. Renku mokytojų ir auklėtojų savanorių komandą. Darbas labai sunkus. Sąlygos sudėtingos. Jokios romantikos, nebent galimybė išmokti kurdų kalbos dialektą. Vienuolė s. Viktorija Voidogaitė CC, pati būdama vaikų darželio „Mažutėliams“ vadove, rūpestingai pridėjo ir reikalavimus savanoriams: stabili emocinė būseną, t.y. nesigraudenimas, charakterio tvirtumas ir žmogiškas šiltumas, stipri sveikata ir bent minimali darbo su vaikais patirtis. Galima būtų pagalvoti, kad renkama profesionalų komanda darbu prestižinėje privačioje ugdymo įstaigoje, nes dar ir milijono vertą pastabą pridėjo prie to intriguojančio „darbo pasiūlymo“ – meilė vaikams nepakenktų!

Ir ką gi... Jūs nepatikėsite, tačiau per savaitę atsirado ne vienas ir ne du mokytojai, auklėtojai, pagalbininkai, rėmėjai, kurie, patys neturėdami tinkamos „kvalifikacijos“ tokiam darbui, pasisiūlė skirti pinigų savanoriams, idant šie turėtų finansines galimybes vykdyti pas pabėgėlių vaikus. Vaikus, kurie jau kelis mėnesius uždaroje teritorijoje dykinėjo, nors jų bendraamžiai sėdi mokyklų suoluose, turi užsiėmimus įvairiose ugdymo įstaigose ar galiausiai namuose turi žaislų, knygų, kurie būtini visiems vaikams.

Tokia greita ir geranoriška visuomenės reakcija ypač nustebino po dar visai neseniai vykusią demonstraciją prieš migrantų stovyklas įvairiuose Lietuvos miestuose. Kas nutiko? Ar ir vėl, kaip daugelyje sričių Lietuvoje, lemiamams apsisprendimui turėjo įtakos lyderystė, t.y. žmonėms buvo svarbu, kas ir kaip kviečia. Ir todėl dar įdomiau, nes ši vienuolė nėra televizijos „žvaigždė“ ar dažna populiarių laidų dalyvė, kokias puikiai pažįsta plačioji visuomenė. Ir vis dėlto ši moterų vienuolija tampa matoma

Apie misionierystę savo šalyje

JŪRATĖ KUODYTĖ

švietimo reikaluose: tiek mažutėlių, tiek ir suaugusiųjų (kita sesuo, dr. Rima Malickaitė CC, rengia krikščionybės kursus Mažojoje akademijoje, veikiančioje lietuvių katalikų mokslo akademijos patalpose Vilniuje). Kvietimas buvo ir savalaikis, ir labai konkretus, ir krikščioniškas – ne slapta viltimi ir idėja atversti arabų šalių migrantų vaikus į krikščionybę, bet turiniu. Vaikai jau kelias savaites mokomi skaičiuoti, rašyti, su jais žaidžiama, piešiama ir t.t.

Ar vienuolės norėjo pabaksnoti valdžią, ragindamos tokiu būdu imtis veiksmų ir ilgalaikių ugdymo programų pabėgėlių ir migrantų vaikams? Kaip pati s. Viktorija pastebėjo, kad valstybės ir Baž-

nyčios institucijos juda lėtai, o mažos bendruomenės gali padaryti galbūt mažiau, tačiau greičiau ir nebūtinai prasčiau. „Mes negalime tylėti apie tai, ką esame matę ir girdėję“, – taip pavadino popiežius Pranciškus savo žinią, skirtą Pasaulinės migrantų dienos progai, kurią katalikai, visą spalio mėnesį skirdami maldas misijoms palaikyti, šiemet minėjo spalio 24 d. Jis, be kita

ko, pažymėjo, kad būti misionieriumi yra pašauktas kiekviena pakrikštytas žmogus, o skelbti šiandien evangeliją – reiškia pastebėti tuos, kuriems reikia ne tik Dievo Žodžio, bet pirmiausia šiltos sriubos, šiltų drabužių ir batų. Ir, žinoma, žaislų.

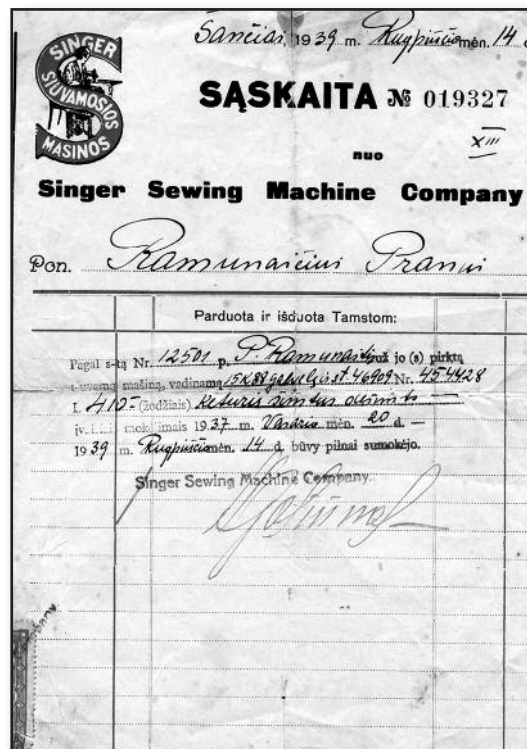
Ir gal ne tik šv. Kalėdoms. Politikų reikalas spęsti krizes politinėmis priemonėmis ir jie tai Lietuvoje sėkmingai daro, atsitokėję ir susitygavę po netikėto migrantų antplūdžio pirmosiomis dienomis, o eiliniai krikščionys taip pat atsibudo ir griebiasi šimtmečiais patikrintų „irankių“: atjautos, svetinumo, artimo meilės darbų. Juk parašyta: „Ką padarėte vienam iš mažiausiųjų brolių, man padarėte“.

LAIŠKAI

Dar kartą apie Singer – nuo Lemonto iki Kauno

SINGER ŠEIMOS SAŠAJOS SU ČIKAGOS PRIEMIESČIU

Su įdomumu perskaičiau Raimundo Lapo straipsnį apie Singer siuvimo mašiną ir jos išradėją Isaac Singer spalio 7 dienos numeryje. Jis rašo, kad Singer mašina turėjo didelį pasisekimą ne tik Amerikoje, bet ir Lietuvoje. Aš tuo neabejoju, nes tarp mano a. a. mamos dokumentų, jai mirus, užtikau Singer mašinos atstovo Šančiuose išduotą sąskaitą mano tėvo vardu. Joje pažymėta, kad Pranas Ramonaitis (sąskaitoje jis netiksliai įrašytas kaip Ramunaitis) už 410 litų perka Singer siuvimo mašiną. Sąskaita datuota 1939 m. rugpjūčio 14 d. 1944-aisiais bėgdami iš Lietuvos, tėvai turėjo atsiveikti su mašina, bet tikriausiai galvojo neužilgo sugrįžti ir ją vėl atgauti. Gal dėl to mama ir pasiėmė mašinos pirkimo dokumentą su savimi.

Norėčiau paminėti dar vieną dalyką. Singer siuvamos mašinos išradėjas Isaac Singer, o ypač jo sūnėnas Horace Singer, turėjo nemažai ryšių su Čikagos priemiesčiu Lemontu. Isaac kurį laiką čia gyveno ir kartu su sūnėnu kasė Illinojaus ir Michigano kanalus. Prieš persikeldamas gyventi į New Yorką, Isaac pardavė savo išrastos uolai gręžti mašinos patentą valdiškai kanalo statybos bendrovei.

Gyvendamas Lemonte ir dirbdamas Illinojaus ir Michigano kanalo statybose, H. Singer atrado didelius kalkakmenių ir dolomito klodus. Tų akmenų eksploatavimui jis nutarė įkurti bendrovę, kuri turėjo didelį pasisekimą. H. Singer priklausė daugeliui valdiškų, kultūrinių ir visuomeninių organizacijų bei institucijų. Taip pat prisidėjo prie svarbesnių pastatų, sudegusių per 1871 m. Didįjį Čikagos gaisrą, atstatymo.

Lemonte gatvė, kurioje jis gyveno, yra pavadinta jo vardu, ten tebestovi jo namas. Kiek žinau, šioje gatvėje gyvena kelios lietuvių šeimos.

Val Ramonis
(Valentinas Ramonaitis)
Lemont, Illinois

FIRMINĖS ADATOS KELIAVO IŠ MELROSE PARKO

Tokią kojine siuvimo mašiną, kaip pavaizduota Singer reklamoje („Draugas“, spalio 7 d. nr.), turėjo mano mama. Tai buvo tikras turtas. Rusams okupavus Lietuvą, kažkas patarė skubiai nusipirkti Singer mašinai siuvimo adatų, nes Rusijoje tokių nebuvo. Tai tų adatų ilgam užteko. Su ta mašina mama pasiuvo daugybę suknelių savo klientėms. O madų žurnalų su fasonais atsiųsdavo ponia Felicija Urbelienė iš Amerikos (ji gyveno Melrose Parke, IL). Kai pasibaigė Singer adatos, tai su rusiškom neįmanoma buvo siūti, nes, pagamintos iš prasto metalo, greitai atširdavo ir lūždavo. Čia vėliau ir vėl padėjo ponia Urbelienė, atsiųsdama Singer adatų.

Tomas Juras
Kaunas, Lietuva

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

| Kanada – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

| Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

| Kanada – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

| Lietuvą – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –

skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,

audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –

Virginija Petruskienė

Techninis redaktorius –

Jonas Kuprys

Korektorė –

Dalia Sokienė

El. svetainė –

Neringa Smilgytė

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
Autorių nuomonė nebūtinai sutampa
su leidėjo ir redakcijos nuomone.

LR Seimo ir PLB komisijos posėdis

Spalio 22 d. Lietuvos Respublikos Seimo II rūmų Spaudos konferencijų salėje nuotoliniu būdu vyko LR Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) komisijos posėdis, kuriame buvo aptariama Globalios Lietuvos programos 2020 m. įgyvendinimo ataskaita, Lietuvos diasporos politikos esama padėtis ir ateities perspektyvos, buvo kalbama dėl pagalbos tremtiniams, o taip pat dėl Pietų Amerikoje įkaltintų Lietuvos piliečių grąžinimo į Lietuvą galimybių ir teisinės pagalbos jiems. Posėdžiui pirmininkavo LR Seimo ir PLB komisijos kopirmininkai – LR Seimo narė Dalia Asanavičiūtė ir Jonas Bružas.

Pristatydamas pirmąjį darbotvarkės klausimą – „Globalios Lietuvos programos 2020 m. įgyvendinimo ataskaita, Lietuvos diasporos politikos esama padėtis ir ateities perspektyvos“, komisijos pirmininkas J. Bružas pabrėžė, jog Globalios Lietuvos programa yra ypatingai svarbi visai tautai ir Lietuvos valstybei tiek dabar, tiek ateities kartoms, nes šios programos pagrindinis tikslas yra išsaugoti tautinį tapatumą, be kurio pasaulyje pasklidusi tauta tiesiog išnyktų. Bet, sakė pirmininkas, šios programos sėkmė yra neįmanoma be vieningo darbo tiek Lietuvoje, tiek už jos ribų. Apie Globalios Lietuvos programos, vykdytos 2012–2021 m. nuostatą, viziją ir paskirtį, pagrindinius tikslus, šios programos trūkumus ir iššūkius, jos efektyvumo ir neefektyvumo veiksmus kalbėjo, o taip pat gaires Lietuvos diasporos politikai 2021–2030 m. pristatė komisijos pirmininko pavaduotoja, ilgametė Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės (LB) pirmininkė bei PLB narė Jūratė Caspersen. Šiuo klausimu pasisakė ir savo pastebėjimus pateikė komisijos narys Rytis Virbalis. Globalios Lietuvos programos 2020–21 metų įgyvendinimo ataskaitą ir naujai rengiamą Globalios Lietuvos Strategijos projektą, pabrėžiant Lietuvos valstybės ir diasporos ryšio svarbą, pristatė Užsienio reikalų viceministras Egidijus Meilūnas. Viceministras pažadėjo, kad ne vėliau kaip lapkričio 1 d. Strategijos projektas bus patalpintas Užsienio reikalų ministerijos tinklalapyje ir bus pranešta apie tai komisijai. Globalios Lietuvos programos lietuviško švietimo ataskaitą pristatė ir apie ateities perspektyvas kalbėjo Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Užsienio lietuvių skyriaus vedėja Virginija Rinkevičienė. Kultūros ministro patarėjas Sigitas Šliažas pristatė Kultūros ministerijos kuruojamą Globalios Lietuvos programos priemonių įgyvendinimo ataskaitą.

Svarstant antrąjį darbotvarkės klausimą „dėl pagalbos tremtiniams“, komisijos pirmininkas J. Bružas išreiškė komisijos susirūpinimą dėl 72 tremtinių šeimų ir jų palikuonių, pateikusių prašymus dar iki 2009 m. gruodžio

31 d. dėl grąžinimo į Lietuvą ir iki šiol negavusių atsakymo. Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinių programų administravimo skyriaus vedėja Živilė Šukytė-Krauskienė kalbėjo apie politinių kalinių ir tremtinių bei jų šeimų narių sugrąžinimą į Lietuvą programos įgyvendinimą, pateikė informaciją apie esamą situaciją šiuo klausimu. Apie tremtinių grąžinimo organizavimo problemas kal-

bėjo Lietuvos savivaldybių asociacijos patarėja socialiniais klausimais Audronė Vareikytė. Lietuvos Respublikos ambasadorius Rusijos Federacijoje Eitvydas Bajarūnas pabrėžė informacijos, koordinavimo stoką šiuo klausimu. Komisijos pirmininkė ir Seimo narė D. Asanavičiūtė pakvietė atsakingas institucijas Lietuvoje glaudžiau bendradarbiauti su Rusijos Federacijos ambasada ir Rusijos LB.

Trečiasis darbotvarkės klausimas

LR Seimo ir PLB komisijos inf.

Balsavimas internetu – misija įmanoma

DALIA ASANAVIČIŪTĖ

Gana banalu kartoti, kad pandemija mus paskatino skaitmenizuotis, vis daugiau veiklų perkelti į virtualią erdvę. Tai, kas iki lemtingųjų 2020-ųjų pavasario atrodė neįmanoma, dabar tapo kasdienybės dalis. Kur naudodavome popierių ir rašiklį – internetas tapo norma.

Tačiau kai kuriose srityse nusistovėjusi tvarka yra sunkiai pramušama, globalūs pokyčiai lėtai keičia sampratų rėmus. Vienas iš jų – internetinis balsavimas.

Apie internetinį balsavimą kalbama jau daugiau kaip dešimtmetį. Dar 2008 m. bei 2012 m. Seimui buvo teikiama Rinkimų įstatymų projektai, tačiau pasiūlymai buvo atmesti. Šis klausimas nepajudėjo iš stagnacijos būsenos iki pat 2020 m. birželio, kai kadenciją baigiantis Seimas priėmė Seimo rinkimų įstatymo pataisas, kurios leidžia per pandemiją užsienio rinkėjams ir saviizoliacijoje Lietuvoje esantiems asmenims balsuoti elektroniniu būdu. Deja, bet priimtas įstatymas nėra tinkamas internetinio balsavimo įgyvendinimui. Šią kadenciją įkurta Seimo darbo grupė rinkimų sistemos peržiūrai šį įstatymą tobulina, ir kartu su Rinkimų kodeksu tikimasi pagaliau įteisinti internetinį balsavimą.

Teisinė peripetijos – tik dalis darbo, ilgesnė procedūra laukia diegiant saugią balsavimo sistemą. Tikimasi, kad ją naudotis galės balsuojantys Pasaulio lietuvių apygardoje 2024 metais.

Diegiant internetinį balsavimą labai svarbu įvertinti rizikas ir grėsmes. Spalio mėnesį Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisijoje, pasikvietę Krašto apsaugos ministerijos (KAM) Kibernetinio saugumo ir informacinių technologijų politikos grupės specialistus, Nacionalinio kibernetinio saugumo centro prie KAM atstovą, NATO kibernetinės saugos specialistą, išsamiai diskutavome vienu svarbiausiu – internetinio balsavimo saugumo – klausimu. Aktualūs du pagrindiniai klausimai – ar balsas išliks slaptas ir ar balsas negalės būti suklastotas. Kibernetinio saugumo užtikrinimas rinkimų metu yra sudėtingas darbas, todėl internetinis balsavimas gali sukelti daug iššūkių – apie juos daugiausia

ir diskutuoja internetinio balsavimo skeptikai. Specialistai kaip teigiamus dalykus, ruošiantis internetiniam balsavimui, vertina planuojamą atlikti galimybių studiją ir sistemos testavimą. Su specialistais tartis svarbu, ir tam turime pakankamai laiko. Būtina paminėti, kad „pilotinis“ balsavimas vyktų tik Pasaulio lietuvių apygardoje, kurioje yra ypatingas tokio pobūdžio balsavimo poreikis.

Labai įdomus šiame kontekste yra jau nuo 2005 m. Estijoje vykstantis e-balsavimas. Anot Estijos rinkimų komisijos pirmininko Arne Koitmäe, per daugiau kaip penkiolika metų internetinis balsavimas pasiteisino – tokie būdu balsuoja apie 40 proc. rinkimų teisę turinčiųjų (neseniai vykusiuose savivaldos rinkimuose Estijoje internetu balsavo 46,8 proc. rinkėjų). Pasitikėjimas internetiniu balsavimu visuomenėje gana aukštas – net 67 proc. Anot pirmininko, per visą laikotarpį sistema nepatyrė kibernetinių atakų ar bandymų keisti rinkimų rezultatus, o kad balsavimo metu nutinka smulkių klaidų, pavyzdžiui, netinkamas vertimas į anglų kalbą ar panašiai, taip pat neslepia. Kalbinti Estijoje lietuviai patvirtino, kad balsavimas internetu lengvas, patogus ir greitas. Apskritai Estijoje skaitmenizuota 99 proc. visų valstybinių paslaugų ir vietiniai tai laiko savaime suprantama privilegija.

Nors internetinio balsavimo įdiegimas stipriai nepadidino balsuojančiųjų skaičiaus pačioje Estijoje, tačiau balsuojančiųjų diasporoje skaičius ūgtelėjo ženkliai. Viso užsienyje gyvenančių Estijos piliečių skaičiuojama apie 75 000. Nepaisant to, kad 2003 m. užsienyje balsavo 1 915 piliečiai ir diegiant internetinį balsavimą buvo abejojama, ar tai apskritai reikalinga diasporai, per kiekvienus rinkimus balsuojančiųjų užsienyje skaičius vis didėjo, o paskutiniuose, 2019 m. vykusiuose Parlamento rinkimuose balsavo jau 6 454 užsienyje gyvenantys Estijos piliečiai, iš jų – 4 347 internetu. Skaičiai rodo, kad internetinis balsavimas paskatintų užsienio lietuvių aktyvumą.

Internetinis balsavimas yra ateitis, ir jį įdiegti galime jau visai netrukus. Kibernetinis saugumas yra svarbiausias internetinio balsavimo įgyvendinimo kriterijus, dėl to šis klausimas sprendžiamas atidžiai. Turiu daug vilties, jog 2024 m. internetinio balsavimo galimybe jau pasidalinsime su užsienyje gyvenančiais Lietuvos Respublikos piliečiais.

Dalia Asanavičiūtė LR Seimo narė,
LR Seimo ir PLB komisijos kopirmininkė

TELKINIAI

LJS tarybos nariai Lietuvos ambasadoje Washington. Iš k.: Ringailė Barysaitė (Los Angeles), Laura Kilius (Čikaga), Maja Chiapetta (South Carolina) LR ambasadorė A. Plepytė, Marija Čyvaitė (Čikaga), Agnė Šiupienius (Čikaga), Lukas Urbonavičius (Nebraska)

LJS suvažiavimą atvyko ir šiai organizacijai priklausantis nemažas skautų būrys.

LJS nuotraukos

Jaunimo suvažiavime – darbai ir pramogos

MAJA CHIAPETTA

Spalio 22–24 dienomis Washington, DC vyko JAV Lietuvių jaunimo sąjungos (LJS) metinis suvažiavimas. Jame dalyvavo beveik 50 žmonių, tarp kurių buvo 15 skautų. Susirinko jaunimas iš visos Amerikos – nuo Kalifornijos iki New Yorko.

Penktadienį, kol dar nebuvo pasirinkę visi suvažiavimo dalyviai, grupė anksčiau atvykusiųjų negaišo laiko – pasirinko ekskursiją po miestą.

Vakare, kai susirinko visi, suvažiavimo dalyviai autobusu nuvyko į LR ambasadą. Ten svečius priėmė ambasadorė Audra Plepytė ir grupė atstovybės darbuotojų. Laikas, praleistas ambasadoje, neprailgo. Buvo įdomu pasikalbėti ne tik su ambasadore ir kitais diplomatais, bet ir pabendrauti su susirinkusiais senais draugais, susipažinti su naujais.

Šeštadienis buvo labai produktyvi suvažiavimo darbo diena. Nuo ryto iki vakaro konferencijos kambaryje jaunimas kalbėjosi apie JAV LJS isto-

riją, siekius ir renginius. Taip pat suvažiavimo dalyviai turėjo progą parodyti naujus nutarimus valdybai. Vyko labai įdomos diskusijos apie lietuviybę. Svarstėme, kaip ateityje į sąjungos veiklą būtų galima įtraukti daugiau jaunimo iš visos Amerikos, diskutavome, kokiais renginiais galėtume sudominti naujus narius.

Šeštadienio vakarą suvažiavimo dalyviai nuvyko restoraną *Biergarten Haus*, kurio savininkai yra lietuviai. Čia valgė lietuviškus patiekalus, klausėsi lietuviškos muzikos ir net pašoko

tautinę šoki. Buvo labai smagus vakaras su puikiu maistu ir gerais pokalbiais. Sekmadienis buvo suvažiavimo uždarymo diena. Grupė jaunimo nuvyko į lietuvių šv. Mišias, o po jų ėjo pasivaikščioti Georgetown rajone. Šios ekskursijos vadovai buvo vietiniai lietuviai, kurie palydėjo svečius, parodė jiems kai kurias įdomias miesto vietas. Sekmadienio pietums buvo surengtas piknikas parke. Greitai prabėgo suvažiavimo savaitgalis. Nekantraujame vėl susitikti visi kitame lietuvių jaunimo renginyje.

Irenos kelias: Sibiras – Amerika – Lietuva

ZITA BAGDŽIUS

„Kažkada iš Lietuvos atėję, mes vėl sugrįšim Lietuvon“ – taip rašė poetas Jonas Strielkūnas. Taip galėtų pasakyti ir mūsų Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje Vytauto Didžiojo rinktinės narė Irena Valaitis (Šapkutė).

Pragyvenusi Amerikoje beveik tris dešimtmečius, Irena nusprendė sugrįžti gyventi į Lietuvą. Taip gyvenimas susidėliojo: vyro seniai nebėra, vaikai toli, visi artimieji Lietuvoje. Tad laikas sugrįžti ten, kur tavęs laukia ir esi mylimas. Irenai tai ir geras laikas įprasinti savo gyvenimą: ji, sūnaus skatinama, rašo atsiminimų knygą, kurią redaguoja jos vaikaičiai ir rengiasi išleisti Lietuvoje. O prisiminimų, kurie, tikriausiai, bus įdomūs ne tik šeimai ir draugams, I. Valaitis tikrai turi nemažai.

Ji gimė 1936 m. Akmenės apylinkėje, Keberdiškės kaime, ūkininkų Šapkų šeimoje. Abu tėvai buvo bajoriškos kilmės. Dar ir šiandiena šeima saugo giminės herbą.

Irenos tėvai, būdami pasiturintys ūkininkai, rėmė kaimo mokyklas, mokė savo vaikus, bei skatino aplinkinius valstiečius šviestis ir mokyti savo atžalas. Dėl šios priežasties Šapkų šeima buvo ištremta į tolimą Sibirą, Krasnojarsko kraštą. Dvylikametei Irenutei, net nebaigusiai penkių klasių lietuviškoje mokykloje, teko dirbti aukle tremtinių viršininko/komendanto šeimoje. Net atostogų metu ji buvo verčiama sunkiai dirbti tarybiname ūkyje: miško kirtimas, medžių genėjimas, galvijų ganymas, įvairūs lauko darbai... Deja, jos uždirbto atlyginimo vos užtekdavo prasimaitinti. Tėtis anksti mirė, tad Irena ėmėsi dar daugiau darbų, kad mamai būtų lengviau. Dėl tos pačios priežasties Irena anksti ištekėjo, susilaukė dviejų vaikų. Geras buvo žmogus jos vyras, deja, ir jis per anksti iškeliavo anapilin. Nelengva

dalia teko Irenai. Viena rūpinosi ir mama, ir vaikais. Tačiau jai užteko jėgų įdiegti vaikams norą mokytis, norą pamatyti savo mamos tėvynę. Po Sibire praleistų 40-ties metų, Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, Irena su vaikais grįžo į tėvynę ir apsislojo Šiauliuose. Tačiau ilgai čia neužsibuvo.

1995 m., pakviesta giminių, Irena atvyko pasisvečiuoti į JAV. Čia ji dar kartą ištekėjo ir liko gyventi. Vaikai pasirinko gyvenimą Lietuvoje, taip jų keliai ilgam išsiskyrė. Gyvendama JAV, ji išliko tikra lietuvi: įstojo į Vytauto Didžiojo šaulių išeivijoje rinktinę, aktyviai dalyvauja minėjimuose, lietuviškuose renginiuose, lankosi šv. Mišiose. Renginiuose ji skaito savo sukurtas eiles, kuriose atsispindi patriotizmas ir išsaugota meilė tėvynei. Šiandien Irena nusprendė palikti Ameriką.

Atsisveikindami išeivijos šauliai, reiškia pagarbą Irenai ir linki geros sveikatos, neblėstančios energijos ir užsitarnautos artimųjų meilės. Sėkmės, miela Irena!

Irena Valaitis daugelį metų dalyvavo šaulių organizacijos veikloje, o dabar atsisveikina su kolegomis.

LŠSI jungia nemažą būrį patriotiškai nusiteikusių žmonių.

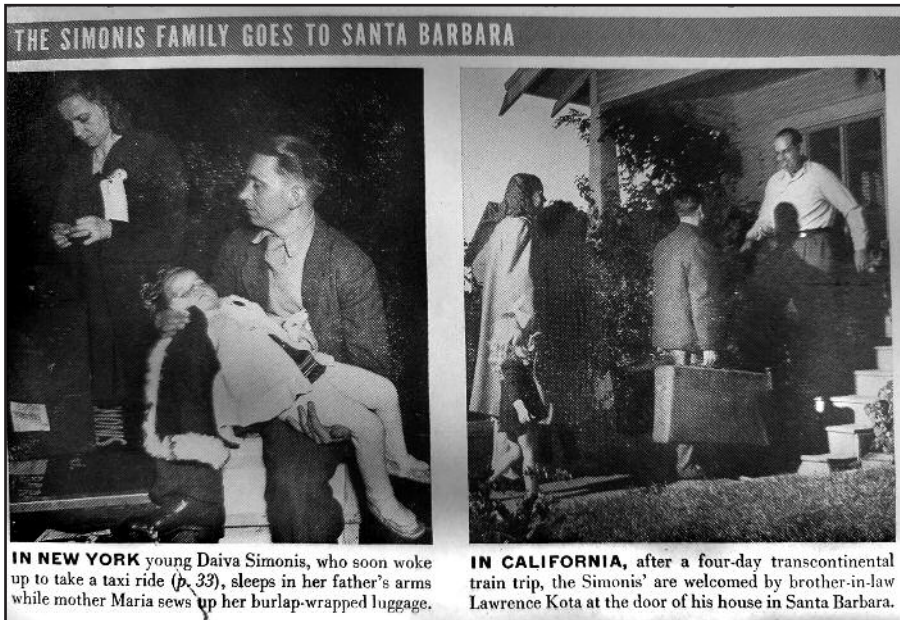
Rasos Marganavičius archyvo nuotraukos

NAUJIENOS TRUMPAI

Svečiuose – pas žurnale „Life“ aprašytos lietuvių šeimos palikuonis

Viešnios (iš k.): D. Čekanauskas-Navarrette ir L. Jurevičienė pas svetingą namų šeimininkę V. Loyal. Nuotraukos iš LR gen konsulato Los Angeles FB

Viešnioms buvo parodytas – 1948 metų lapkričio 22 dienos „Life“ žurnalas, kuriame pasakojama apie Šimonių šeimos atvykimą į Ameriką.

LR generalinė konsulė Los Angeles Laima Jurevičienė lankėsi Solvange, CA pas Antrojo pasaulinio karo metais iš Lietuvos pasitraukusių Šimonių šeimos palikuonę Vitą Loyal. Savo susitikimo išpūdžiais ji pasidalijo konsulato FB:

„Džiaugiuosi netikėta galimybe susipažinti su Marytės ir Jono Šimonių šeimos atvykimo į Santą Barbarą 1948-aisiais metais istorija. Jie buvo vieni iš pirmųjų pokario metais JAV pasiekusių lietuvių, apie jų atvykimą ir išikūrimą rašė tuo metu populiarus ir žinomas JAV žurnalas 'Life'.

Ačiū M. ir J. Šimonių dukrai Vitai Loyal už šiltą priėmimą ir pasidalinimą savo šeimos išikūrimo bei gyvenimo Santa Barbaroje prisiminimais. Šios šeimos istorija atspindi ir daugelio kitų lietuvių šeimų gyvenimus – liūdesį dėl okupuotos tėvynės, naujakurių rūpesčius, nuolatinį lietuvių puoselėjimą už Atlanto ir visų savo galimybių skyrimą Lietuvos laisvės siekiui. Už šią pažintį esu dėkinga Lietuvos garbės konsulei Daivai Čekanauskas-Navarrette.“

Los Angeles gen. konsulato inf.

Ypatingos klasės atidarymas

Spalio 19 d. Lietuvoje, Skuodo rajone esančioje Mosėdžio gimnazijoje įvyko oficialus ypatingos klasės, skirtos specialiųjų poreikių turintiems vaikams, atidarymas. Ši klasė įrengta JAV lietuvių labdaros organizacijos „Saulutė“ (*Sunlight Children's Aid for Lithuania*) ir geranoriškų vietinių žmonių aukomis. Atidarymo šventėje dalyvavo ir į Lietuvą iš Amerikos atvykusi organizacijos „Saulutė“ pirminkė Daina Siliūnas bei šios organizacijos įgaliotas asmuo Lietuvoje – Artūras Žilys.

Siekiant, kad visiems vaikams būtų lygios galimybės lavintis, reikėjo įrengti šią klasę. Už šią gėrio ir šilumos kupiną dovaną Mosėdžio gimnazija dėkinga „Saulutės“ savanoriams bei dosniems rėmėjams ir penkiems buvusiems šios mokyklos abiturientams, kurie konsultavo, nemokamai atliko kai kuriuos darbus, taip pat ir paaukojo pinigų.

Parengta pagal FB

Domėjosi „Draugo“ istorija ir archyvais

„Draugo“ vyr. redaktorė R. Lapas svečiui pasakojo apie laikraščio istoriją.

V. Petruskienės nuotr.

Spalio 25 dieną, pirmadienį „Draugo“ redakcijoje lankėsi svečiai. Šį kartą – iš Lietuvos atvykęs Kauno regioninio archyvo direktorius Gintaras Dručkus. Jį atlydėjo JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos vicepirmininkė archyvų reikalams Regina Butkus, Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje (LŠSI) vadovas Julius R. Butkus ir LŠSI centro valdybos narė Regina Kava.

G. Dručkus buvo atvykęs į Čikagą dalyvauti spalio 23 dieną Lemonte, Lituanistikos tyrimo centre vykusiame Archyvų seminare. Pasinaudodamas trumpas, kelių dienų komandiruotės proga, G. Dručkus susipažino su kai kurių Čikagoje veikiančių įstaigų veikla.

„Drauge“ svečius priėmė vyr. redaktorė Ramunė Lapas bei kiti redakcijos darbuotojai. R. Lapas trumpai papasakojo ilgiausiai, jau 112 metų be pertraukos leidžiamo lietuviško laikraščio istoriją, parodė istorinį pirmąjį 1909 metų liepą išleistą „Draugo“ numerį. G. Dručkus domėjosi antrame redakcijos aukšte eksponuojamomis senomis nuotraukomis, kitais „Draugo“ istoriniais eksponatais ir dokumentais. Diskutuota apie archyvų situaciją bei jų išsaugojimą. Pokalbio su svečiais metu R. Lapas pasakojo apie didžiulį „Lithuanian Heritage“ redaktoriaus Jono Daugirdo atliktą darbą, kurio dėka ne tik buvo skaitmenintas „Draugas“, bet ir toliau skaitmeninami svarbiausi išeivijos laikraščiai ir žurnalai. Iš „Draugo“ svečias ir jį lydinių vietinių žmonių grupė nuvyko į Balzeko lietuvių kultūros muziejų.

„Draugo“ inf.

Scenoje – apie išsiilgtus mylimus žmones

Teatro „Viltis“ grupė po spektaklio. Iš k.: I. Makaras, D. Urbonienė, A. Steponavičienė, G. Krūmaitienė ir J. Platakis.

A. Zakarauskiene's nuotr.

Sekmadienį, spalio 24 dieną, Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijiečiai buvo pakviesti dalyvauti specialiose šv. Mišiose, skirtose Šeimos metams paminėti. Po šv. Mišių jų dalyviai susirinko parapijos salėje, kur galėjo ne tik pasivaišinti ir pasikalbėti. Saviveiklinio teatro „Viltis“ aktoriai – Inesa Makaras, Dalia Urbonienė, šio teatro vadovė Apolonija Steponavičienė, Gilija Krūmaitienė ir Jonas Platakis scenoje parodė jaudinantį spektaklį „Mūsų mylimiesiems“. Tai buvo monologų spektaklis, kurio metu kiekvienas aktorius pasakojo jautrią savo gyvenimo istoriją – prisiminė brangų šeimos narį, tą, kurio jau seniai nematė, arba daugiau niekada nebepamatys. Šias scenoje perteikiamas impresijas papildė dainininkės G. Krūmaitienės vokalas, taip pat santūri scenografija ir ekrane rodomi filmuoti vaizdai bei fotografijos tų, apie kuriuos buvo kalbama. Nuotraukos iš praeities dar labiau sustiprino jautrius aktorių monologus. Nuoširdus ir ramus kiekvienas pasakojimas tarsi apnuogino skausmingą pasakotojo sielos dalį. Ir spektaklio žiūrovai neliko abejingi – ne vienas braukė ašaras, prisiminęs savo mylimuosius, iškeliavusius į anapilį.

Artėjant Vėlinėms, šis „Vilties“ aktorių pasirodymas žiūrovus tarsi parengė susitikimui su tais, su kuriais plevenančios žvakelės šviesoje begalime pasikalbėti tik mintimis.

„Draugo“ inf.

Gražaus darbo pabaigtuvės

LAIMA APANAIVIČIENĖ

Rugsėjo mėnesį, pirmą šeštadienį po Darbo dienos (Labor Day), prasidėjo mokslo metai JAV lituanistinėse mokyklose. Darbą pradėjo ir JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo taryba, pakvietusi lituanistinių mokyklų mokytojus ir vadovus į pirmąjį šių mokslo metų virtualų seminarą, skirtą vadovėlio, pratybų sąsiuvinių ir mokytojo knygos „Mes – ketvirtokai“, pristatymui.

Seminaras netikėtai prasidėjo muzikiniu sveikinimu. Švietimo tarybos pirmininkės Auksės Motto kvietimu visus seminaro dalyvius artėjančios Mokytojo dienos proga daina pasveikino eilėraščių autorius ir kompozitorius Romas Zableckas iš Colorado.

Vadovėlių serija – keturių klasių mokiniams

Prieš pat 2021–2022 mokslo metų pradžią lituanistines mokyklas pasiekė žinia, kad pasirodė spausdintų vadovėlių „Mes – ketvirtokai“. Šią vadovėlių seriją pristatė projekto vadovė, šių eilučių autorė Laima Apanavičienė.

Visą seriją leidinių, skirtų lituanistinių mokyklų 1–4 klasių mokiniams, sudaro keturi vadovėliai – „Aš – pirmokas“, „Aš – antrokas“, „Mes – trečiokai“ ir jau minėtas „Mes – ketvirtokai“. Šalia vadovėlių išleisti aštuoni pratybų sąsiuviniai, internete (JAV LB Švietimo tarybos tinklalapyje) įdėtos keturios knygos mokytojams – kiekvienai klasei yra skirta po „Mokytojo knygą“.

Virtualų pedagogų susitikimą pradėjo JAV LB Švietimo tarybos pirmininkė Auksė Motto.

JAV LB Švietimo tarybos nuotrauka

Darbas, apimantis keturių skyrių vadovėlių komplektų seriją lituanistinėms mokykloms, yra pirmasis. Yra parašyta vadovėlių atskiroms klasėms, tačiau vadovėlių, apimančių visus 4 pradinės mokyklos skyrius, nebuvo. Juolab nebuvo išleista knygų lituanistinių mokyklų mokytojams, o jų ypač reikia dirbantiems svečioje šalyje.

Projekto vadovė pasidžiaugė, kad pavyko suburti grupę, kurios nariai, aukodami savo laisvalaikį, keletus metus nuoširdžiai dirbo kurdami ir leisdami šiuos vadovėlius. Ji nuoširdžiai padėkojo visiems, prisidėjusiems prie šio darbo. Ypatinga padėka projekto autorė išreiškė vadovėlių autoriui Elenai Marcelionienei, kuriai teko didžiulis krūvis ne tik rašant vadovėlius, bet ir gilinantis į lituanistinių mokyklų darbo specifiką.

Kartu su vadovėlių autore ir projekto kūrėja dirbo 23 žmonės: dailininkai Marta Žuravskaja ir Mindaugas Braslauskas, korektoriai, maketuotojai, pastabas, pasiūlymus ir papildymus pateikę Gedimino, Dr. Vinco Kudirkos, Čikagos, Maironio (Lemont, IL) lituanistinių mokyklų mokytojai.

Lituanistinės mokyklos nėra vien lietuvių kalbos mokymas/ė. Visas mokymo procesas turi būti persmelktas lietuviškumo pačia plačiausia prasme.

Prie šio projekto dirbusių specialistų tikslas buvo išleisti tokius vadovėlius, kurie, ir gyvenant svetimose aplinkose, kur viešajame gyvenime dominuoja anglų ar kita užsienio kalba, padėtų mokiniams išsaugoti savo tautinę tapatybę, skatintų vaiko norą domėtis lietuvių – jo tėvų, senelių ar protėvių gimtąja kalba ir savo šaknimis. Lietuvių išsivija JAV įrodė, kad galima išsaugoti savo tautinę tapatybę, išlaikyti lietuvių kalbą.

Išlaikyti lietuvių kalbą – didelis iššūkis. Tikime, kad mūsų atliktas darbas padės įveikti šį iššūkį. Žinoma, šis darbas nebūtų buvęs padarytas, jei ne didžiulė JAV LB Švietimo tarybos pagalba. Vadovėlio rengėjai nuoširdžiai dėkoja visiems, parėmusiems šios mokymo priemonės leidimą. Nuoširdus ačiū kūrinių autoriams, jų teisių paveldėtojams, iliustracijų dailininkams, fotografams, mokiniams, dovanojusiems savo kūrinius. Padėka rėmėjams: Lietuvių Fondui, Kazickų šeimos fondui, JAV LB Švietimo tarybai, Martynui Stašaičiui ir „Devbridge Group“.

Autorei – ir tarptautinis įvertinimas

Žinomos Lietuvoje pradinė klasių lietuvių kalbos vadovėlių autorės Elenos Marcelionienės (Mieldažytės) vaikystė prabėgo Sibiro tremtyje. Baigusi lituanistikos ir žurnalistikos studijas Vilniaus universitete, apgynė socialinių mokslų daktaro disertaciją. Dirbo mokslinį ir pedagoginį darbą. Yra daugybės lietuvių kalbos vadovėlių autorė ir bendraautorė. Vadovėlių „Šaltinėlis“, „Šaltinis“ ir „Naujasis šaltinis“ išleista jau apie dvidešimt leidimų.

E. Marcelionienė parašė daug mokslinių ir metodinių straipsnių lietuvių kalbos ugdymo klausimais. Naujausi darbai: metodinės priemonės mokytojams „3–4 klasių mokinių skaitymo gebėjimų ugdymas“ teorinė dalis, vadovėlio lituanistinėms mokykloms „Aš – pirmokas“ „Aš – antrokas“, „Mes – trečiokai“ komplektai.

Leidyklos „Šviesa“ antros klasės vadovėlis „Naujasis šaltinis“ pelnė geriausio Europos vadovėlio (*Best European Schoolbook awards 2010*) apdovanojimą. Vadovėlį pagal naujas Pradinio ugdymo bendrąsias programas parengė autorės E. Marcelionienė ir Vida Plentaitė.

Lietuvių kalbos pradinio ugdymo turinio iniciatorė ir kūrėja, aktyvi švietimo reformos dalyvė E. Marcelionienė 2010 metais įvertinta ordinu „Už nuopelnus Lietuvai“ medaliu.

Vadovėliuose – lietuviškumo dvasia

Apie vadovėlį ir 2 pratybų sąsiuvinius „Mes – ketvirtokai“ bei Mokytojo knygą papasakojo knygos autorė E. Marcelionienė.

Ji sakė, kad projekto sumanytojos ir vadovės L. Apanavičienės pakviesta parašyti vadovėlius JAV lituanistinei Čikagos mokyklai sutiko dėl dviejų priežasčių. Pirmą, jai tai buvo gerai žinomas, mielas kūrybinis darbas, kuris Lietuvoje tęsiasi daugiau kaip trisdešimt metų. Antra, norėjo pamatyti žemę, kuri kažkada sudarė sąlygas gyventi šviesiau ir jos protėviams. E. Marcelionienė sakė, kad jos neapleido geras jausmas, jog šiuo darbu tarsi tiesia nematomą tiltą tarp lietuvių emigrantų ir lietuvių tremtinių, nes su vienais ir kitais susijusi ir jos šeima.

Autorė teigė, kad rašydama ir galvodama apie JAV lietuvius, atvykdama į Čikagą, dalyvaudama Mokytojų savaitėse Dainavoje, ji visą laiką mąstė, kad ir emigracijoje gyvenusiems bei dabar gyvenantiems lietuviams, ir Sibiro tremtiniams buvo ir yra būdingas vienas bendras bruožas – meilė gimtajai lietuvių kalbai. Šito jausmo turbūt niekas neišdegin. Todėl ir šie vadovėliai buvo sukurti mokytis lietuvių kalbos kaip gimtosios, o ne svietimos kalbos, nes į juos autorė stengėsi sudėti ne tik lietuviškus žodžius, lietuvių rašytojų tekstus, gramatikos taisykles, bet svarbiausia – lietuviškumo dvasią. Šį savo darbą autorė skiria visiems lietuvių vaikams, gyvenantiems ne Lietuvoje, ir jų tėvams, kurie puoselėja lietuvių kalbą ir lietuvių kalbą.

E. Marcelionienė trumpai pristatė vadovėlio „Mes – ketvirtokai“ turinį, atkreipė mokytojų dėmesį į tai, kad mokytojas gali pasirinkti, kiek kokiam temai skirti laiko. Nei vadovėlio, nei pratybų sąsiuvinių medžiaga, nei mokytojo knygos patarimai nėra privalomi.

Vadovėlis turi 11 skyrių. Ketvirtokai mokosi plačiau naudoti lietuvišką žodį, plečia savo žinias apie daiktavardį, būdvardį, veiksmažodį, mokosi kurti

Naujausias serijos leidinys yra skirtas ketvirtokams.

savo pasakojimus. Ketvirtoje klaseje daug dėmesio skiriama pradinės mokyklos kurso apibendrinimui, įgytų žinių ir kalbinių gebėjimų įsivertinimui. Jame įdėti geriausi žinomų Lietuvos rašytojų kūrinių vaikams, yra straipsnelių apie lietuvių švenčiamas šventes, mokiniai ras medžiagos apie JAV švenčiamą Padėkos dieną.

Kartu su vadovėliu išleisti 2 pratybų sąsiuviniai, kurie atitinka vadovėlio temas. Juose mokiniai ras užduotis, pakartos sunkesnę medžiagą, kurs savo pasakojimus.

Elena Marcelionienė – leidinių serijos, skirtos pradinė klasių mokiniams ir jų mokytojams, autorė.

Ypatingą dėmesį autorė atkreipė į tinklalapyje svietimotaryba.org E-bibliotekoje esančią Mokytojo knygą.

Šioje mokytojo knygoje aiškinama vadovėlio „Mes ketvirtokai“ sandara, paskirtis, sudarymo principai, pateikiami išsamūs metodiniai patarimai, atkreipiamas dėmesys į IV klasėje aktualius kalbos teorijos dalykus, apžvelgiama kiekvienos kalbinės veiklos – klausymo, kalbėjimo, skaitymo ir rašymo – mokymo/si sistema. Kad mokytojui būtų lengviau organizuoti ugdymo procesą, siūlomas mokomosios medžiagos teminis planas visiems mokslo metams.

Seminarai taps tradiciniais

Seminaro pabaigoje Čikagos lituanistinės mokyklos direktorė Vida Rupšienė padėkojo vadovėlių autoriui už gražią dovaną lituanistinių mokyklų mokiniams ir mokytojams, JAV lituanistinių mokyklų mokytojos dalijosi savo darbo su šios serijos vadovėliais patirtimi, uždavė autoriui klausimų.

Pirmasis šių mokslo metų seminaras – ne paskutinis. JAV LB Švietimo tarybos pirmininkė A. Motto padėkojo prelegentams už didžiulį darbą ir visiems palinkėjo gražių mokslo metų. Kartu priminė, kad JAV LB Švietimo tarybos ruošiami seminarai mokytojams taps tradiciniais.

Laima Apanavičienė – JAV LB Švietimo tarybos narė.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA

Konstitucijos egzamine dalyvavo užsienio lietuviai

Vilnius (ELTA) – Spalio 25 dieną, minint Konstitucijos dieną, 19 134 dalyviai jungėsi prie visuotinės žinių patikrinimo iniciatyvos. Per skirtas 45 minutes išspręsti egzaminą pavyko net 17 000 dalyvių.

Konstitucijos egzaminu dalyviai varžėsi atskirose kategorijose: geriausiai Konstituciją išmanantis moksleivis (pagal klases); geriausiai Konstituciją išmanantis studijuojantis teisė ar teisinį išsilavinimą turintis asmuo; geriausiai Konstituciją išmanantis asmuo; aktyviausia mokykla; vyriausiasis dalyvis; geriausiai Konstituciją išmanantis pasaulio lietuvis.

Šiemet pirmą kartą prie Konstitucijos egzaminu jungėsi ne tik Lietuvos, bet ir pasaulio šalių atstovai: Jungtinės Karalystės, Jungtinių Amerikos Valstijų, Vokietijos, Kinijos, Rumunijos, Norvegijos, Islandijos, Ispanijos, Nyderlandų Karalystės lietuviai.

Egzaminu nugalėtojai paaikšės spalio 28 dieną.

Laimėtojams Teisingumo ministerija įteiks planšetinių kompiuterių, elektroninių skaityklių, išmaniųjų laikrodžių. Specialųjį apdovanojimą įteiks ir projekto globėjas prezidentas Gitanas Nausėda.

Į klausimus dalyviai atsakinėjo virtualiai interneto svetainėje *konstitucijosegzaminas.lt*.

Šiemet vyko 15-asis jubiliejinis Konstitucijos egzaminas.

Žemės ūkio ministras atvyko į JAV

Vilnius (Ministerijos inf.) – Žemės ūkio ministras Kęstutis Navickas šią savaitę lankosi JAV, kur susitiks su šios šalies aukščiausiu pareigūnu, atsakingu už žemės ūkį, žemės ūkio sekretoriumi Tomu Vilsacku, su kuriuo aptars šalių bendradarbiavimo ir produktų eksporto plėtros į JAV galimybes.

Tokio rango už žemės ūkio politiką atsakingi Lietuvos ir JAV pareigūnai susitinka pirmąkart istorijoje.

Ministras su delegacija taip pat planuoja susitikti su Pensilvanijos žemės ūkio departamento vadovybe.

K. Navickas susitiko su Lietuvos ambasadore JAV, Lietuvos generaline konsule Čikagoje, taip pat su garbės generaline konsule Pensilvanijoje, JAV įsikūrusiais verslininkais, dirbančiais maisto pramonės sektoriuje.

Šiauliuose atidarytas Pasaulio tautų teisuolių skveras

Šiauliai (LRT TV naujienų tarnyba) – Minint 80-ąsias holokausto metines, Šiauliuose atidarytas Pasaulio tautų teisuolių skveras. Jame įamžinti Šiaulių regione žydus per karą gelbėję žmonės.

Skvere įamžinta apie 180 per holokausta žydus gelbėjusių Šiaulių karšto žmonių pavardžių.

Memorialas atidarytas vietoje, kuri žymi dviejų Šiauliuose buvusių getų teritoriją ir simbolizuoja žydų ir lietuvių tautų likimus.

„Pagrindinis simbolis reiškia to lietuviško tautinio rašto motyvą, būtent pasirinkta eglutė, kaip tokio jungties, pasitikėjimo, tvirtumo simbolis, ir ji apkabina Dovydo žvaigždę“, – teigia dizaineris Adas Toleikis.

Tarpukariu žydų bendruomenė Lietuvoje siekė per 200 tūkstančių žmonių. Antrojo pasaulinio karo metais buvo nužudyta apie 195 tūkstančius žydų. Izraelyje įsikūręs Holokausto atminimo centras už žydų gelbėjimą Pasaulio tautų teisuoliais yra pripažinęs 918 lietuvių.

Memorialu dėkojama žydus gelbėjusiems lietuviams. LRytas nuotr.

Lietuvių kalba bus svarbesnė

Vilnius (Ministerijos inf.) – Planuojama, kad nuo 2020 m. sausio Švietimo, mokslo ir sporto ministerija organizuotų užsienio liuanistinėse mokyklose besimokančių mokinių lietuvių kalbos pasiekimų vertinimą – būtų nustatomas jų lietuvių kalbos mokėjimo lygis. Išlaikiusiems lietuvių kalbos pasiekimų vertinimą būtų išduodamas pažymėjimas.

Vyriausybė pateikė teigiamą išvadą dėl tokio Seimo narių parengto Švietimo įstatymo pakeitimo.

Vertinti lietuvių kalbos pasiekimus ir gauti tai įrodantį dokumentą daugelį metų pageidavo liuanistinės mokyklos. Liuanistinių mokyklų mokiniams pažymėjimas leis sklandžiau integruotis jiems grįžus į Lietuvą, mokytojams bus paprasčiau suprasti, kokio lygio yra vaiko lietuvių kalbos žinios. Pažymėjimas taip pat suteiks papildomų galimybių stojant į užsienio aukštąsias mokyklas, nes lietuvių kalbos mokėjimas būtų įskaitomas kaip užsienio kalba.

Lietuvių kalbos mokėjimo lygiai bus nustatomi pagal Bendruosius Europos kalbų mokymosi, mokymo ir vertinimo metmenis, pripažįstamus daugelyje valstybių.

Pagal šiuos metmenis nustatomi kalbos pradedančio vartotojo (A1 ir A2), savarankiško vartotojo (B1 ir B2) ir gero vartotojo (C1 ir C2) lygiai. Lietuvių kalbos pasiekimų vertinimo organizavimo, vykdymo ir apmokėjimo tvarkos aprašą patvirtins švietimo, mokslo ir sporto ministras.

Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos duomenimis, įvairiose užsienio šalyse veikia daugiau kaip 200 liuanistinių mokyklų, jose mokosi apie 8,5 tūkst. vaikų.

Jeigu mokinių skaičius išliktų panašus, priėmus įstatymo projektą dėl liuanistinių mokyklų finansavimo, kasmet reikėtų apie 1 500 tūkst. eurų valstybės biudžeto lėšų.

Į prašymą dėvėti kaukę atsakyta šūviu

Sostinėje prie „Rimi“ prekybos centro pašautas apsaugos darbuotojas. Taip lankytojas atsakė į pastabą dėl kaukės dėvėjimo.

Teigiama, kad šūvis į koją lauke nuaidėjo po to, kai prekybos centro lankytojas buvo sudrausmintas personalo ir sulaikomas apsaugos, nes viduje nedėvėjo kaukės.

Per incidentą nukentėjo 1983 m. gimęs apsaugininkas, o jo sužalojimu įtariamas ketveriais metais vyresnis vyriškis. Įtariamąjį (gim. 1979 m.) netrukus sulaikė pareigūnai, o nukentėjusysis nedelsiant greitosios pagalbos automobiliu išvežtas į ligoninę.

Konfliktas prasidėjo dar prekybos centro viduje, kur darbuotojai pastebėjo be kaukės vaikstantį lankytoją. Prekybininkai pabandė vilnietį sudrausminti, primindami jam taisyklę apie privalomą medicininės kaukės dėvėjimą parduotuvės patalpose. Tačiau pirkėjas neklausė, tad buvo iškviesta apsauga.

Lankytojas nepaisė ir apsaugininko nurodymų. Vyrai apsižodžiavo, prasidėjo ir smurtas, nes „Rimi“ lankytojas nesutiko ir būti sulaikomas. Gali būti, kad Vilnietis nuo apsaugininko stengėsi ištrūkti, įvykis persikėlė iš vidaus į lauką.

Į įvykio vietą atvyko gausios policijos pajėgos.

Konflikto metu pirkėjas panaudojo teisėtai laikomą „Glock“ pistoletą ir apsaugos darbuotojui peršovė koją, – teigė policijos atstovas. Apsaugos darbuotojas išgabentas į ligoninę, jo gyvybei pavojus negresia. Įtariamasis sulaikytas.

Su svetimais galimybės pasais įkliūna kasdien.

Diena.lt nuotr.

Policija tikrina galimybių pasus

Policijai šalyje įvykdžius patikrinimo akciją prekybos centruose, pradėti 38 ikiteisminiai tyrimai dėl naudojimosi svetimomis galimybės pasais. Pareigūnai teigia patikrinę apie 11,7 tūkst. asmenų.

Iš didžiųjų šalies miestų prasčiausia situacija Kaune ir Klaipėdoje, sostinė yra trečioje vietoje.

„Vakar popietę beveik 200 pareigūnų darbavosi prekybos centruose, tai yra, tikrino tuos asmenis, kurie jau praėjo pirminę apsaugos patikrą ir įsitikino, ar tie asmenys į prekybos centrus pateko būtent su jiems priklausančiais galimybės pasais“, – sakė policijos generalinio komisaro pavaduotojas Arūnas Paulauskas.

„Per visą akciją nustatėme 38 atvejus, kuomet asmenys pateko su kitiems asmenims priklausančiais galimybės pasais“, – teigė jis.

Pasak A. Paulausko, visais atvejais pradėti ikiteisminiai tyrimai pagal Baudžiamojo kodekso straipsnį. Už pasinaudojimą svetimomis galimybės pasais numatoma bauda, areštas ar laisvės atėmimas iki šešerių metų.

Per akciją nustatytas 21 atvejis, kai asmenys nedėvėjo kaukių prekybos centruose. Jiems taikyta administracinė atsakomybė.

Policija kol kas neįžvelgia centralizuoto veikimo naudojantis svetimais ar suklastotais galimybės pasais, tai daugiau atrodo kaip pavieniai asmenys, „pažįstami, draugai dalijasi tarpusavyje“.

Bet pareigūnai perspėja, kad bausmės laukia ir tų gyventojų, kurie jų turimus galimybės pasus suteikia pasinaudoti potencialiems pažeidėjams. Kiekvieno ikiteisminio tyrimo metu bus siekiama nustatyti, koku būdu asmuo gavo svetimą galimybės pasą.

Kaune pradėta 13 tyrimų pagal Baudžiamąjį kodeksą ir dar dvi administracinės teisenos. Klaipėdoje pradėta 10 tyrimų.

Pažeidėjai yra įvairaus amžiaus, priklauso skirtingoms socialinėms grupėms. Policijos pareigūnai per akciją dėvėjo civilius drabužius.

Klastojamos ir vakcinavimo pažymos

Kaune tiriamas galimas vakcinavimo dokumentų klastojimas. Įtariama, kad į e.sveikatos sistemą galėjo būti suvedami duomenys apie suleistus skiepus, nors žmogus skiepytis neatvykdavo. Pareigūnai turi duomenų, kad taip skiepų pažymėjimus gavo trys asmenys.

Vykdamas tyrimą bus tikslinama, ar suklastotų įrašų galėjo būti daugiau. Įtariama, kad norint gauti įrašą apie suleistą vakciną, tačiau išvengti užėjimo į vakcinavimo kabinetą tekdavo susimokėti. Šaltinių teigimu, suklastotas įrašas galėjo kainuoti nuo 100 iki 500 eurų.

Prokuratūra dėl galimo dokumentų klastojimo pradėjo ikiteisminį tyrimą. Įtarimai pareikšti vakcinavimo centro darbuotojai – ji iš darbo iškart atleista.

Pranešta apie galimą duomenų klastojimą Pakruojo šeimos medicinos klinikoje: jos darbuotojai nustatė, kad viena darbuotoja galėjo klastoti kraujo tyrimų duomenis, kad keletas žmonių galėtų neteisėtai gauti galimybės pasą

LRT, BNS

JAV jaunimui – nepakartojamos patirtys Lietuvoje

ROMENA ČIŪTIENĖ

Jau netrukus, lapkričio mėnesį JAV gyvenantys lietuviai studentai turės galimybę registruotis į kitos vasaros Lietuvių išeivijos studentų stažuotę (LISS), kuri vyks Lietuvoje 2022 metų birželio mėn. 19 d. – liepos mėn. 24 d. Ši programa rengiama jau daugiau nei dešimtmetį – kasmet į Lietuvą keliauja vis nauji studentai. Jie grįžta kupini nuostabių naujų patirčių ir įspūdžių. Ką patyrė šių metų vasarą LISS programoje dalyvavęs jaunimas?

Programos dalyvių kasmet daugėja

2021-ųjų vasara grupei JAV lietuvių studentų buvo nepaprasta. Jie dalyvavo JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) programoje „Lietuvių išeivijos studentų stažuotė“ (LISS) ir penkias savaites stažavosi Lietuvoje. Ši ambicinga ir intensyvi vasaros programa suteikia studentams galimybę ne tik dalyvauti jų studijų kryptį atitinkančiose stažuotėse. Ji leidžia iš arti pajusti tikrąją Lietuvą, įgyti joje naujų patirčių, pamatyti šalį iš įvairių pusių ir daugiau apie ją sužinoti. Studentai taip pat ženkliai patobulina lietuvių kalbos žinias ir susipažįsta su Lietuvos kasdieniniu bei kultūriniu gyvenimu, šiose srityse vykstančiais pokyčiais.

Džiaugiamės, kad norinčių dalyvauti LISS programoje Lietuvoje studentų skaičius vis auga. Nuo LISS įkūrimo praėjus daugiau nei dešimtmečiui, programoje jau dalyvavo per penkis šimtus jau-

LISS programos dalyviai su Seimo nare, Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininke Dalia Asanavičiūte.

nuolių. Nors šiuo nelengvu visam pasauliui pandeminiu laikotarpiu nei vienas negalėjome būti tikras dėl ateities, tačiau drąsiau šie studentai iš JAV nepabūgo dar žiemos metu priimti rizikingą sprendimą atvykti į Lietuvą ir čia praleisti nuostabią vasarą.

Stažuotėje tapo kaip viena šeima

Stažuotės metu programos dalyviai galėjo kur kas geriau pažinti Lietuvą, jos vidinius procesus bei sustiprinti savo socialinius ryšius. Taip Lietuva jiems tapo dar artimesnė. Taip pat LISS numato intensyvią kultūrinę programą – studentai keliauja po Lietuvą, susitinka su šviesiais šalies žmonėmis, taip giliau suvokdami lietuvių tapatybę. Taip pat jie atranda kuriančią, atvirą ir aukštųjų technologijų plėtra garsią, vis labiau vakarietišką Lietuvą. Studentai lankosi biomedicinos, lazerių įmonėse, aukštųjų technologijų mokslo centruose. Programos dalyviai, sėkmingai užbaigę stažuotę, ne tik gali savo gyvenimo aprašymą papildyti darbo Lietuvoje patirtimi, bet ir gauna universitetinių kreditų, nes JAV LB bendradarbiauja su Lietuvos universitetais: nuo 2010 m. – su Vytauto Didžiojo universitetu, 2017 m.

Pasaulio lietuvių vienybės dieną LISS studentai minėjo Gedimino štabo batalione.

– su Vilniaus universitetu ir Vilniaus Gedimino technikos universitetu.

2021-ųjų metų vasarą programoje dalyvavo 6 motyvuoti jauni lietuviai iš JAV. Studentai darbavosi Respublikinėje Vilniaus universitetinėje ligoninėje, Sveikatos apsaugos ministerijoje, Baltijos pažangių technologijų institute, Gyvybės mokslų centre Profesoriaus V. Šikšnio laboratorijoje, UAB „Direct Machining Control“. Kiekvienam studentui darbo (stažuotės) vieta buvo parinkta pagal jo būsimą specialybę, atsižvelgiant ir į kiekvieno pageidavimus, ir į tai, kokias akademinės žinias jaunuoliai jau turi įgiję savo universitete.

„LISS programa yra labai vertinga gyvenimo patirtis. Mėgavausi ir labai vertinu laiką, praleistą stažuotės Lietuvoje metu. LISS programos dėka mano vasara buvo prasminga, produktyvi, tačiau tuo pat metu ir be galo maloni. Praktišką atlikau lazerinių technologijų įmonėje, kur dirbau realų darbą ir prisidėjau prie svarbių projektų. Tik LISS programos dėka aš taip pat turėjau galimybę susitikti su svarbiais Lietuvos žmonėmis. Visa mūsų veikla buvo taip subalansuota, kad rimtus susitikimus keitė malonios patirtys – tokiu būdu visą laiką išlikome aktyvūs ir išitraukę. Pagaliau šios programos dėka aš susitikau su kitais lietuviais, išsibarsčiusiais po JAV. Mes tapome artimais draugais, besimėgaujantiais lietuviška kultūra“, – sakė LISS programos dalyvis iš JAV Marius Tali.

Naujos patirtys – ir kelionė pelkėje, ir senovinė pirtis

Stažuotė buvo intensyvi – po darbo studentai dalyvavo ekskursijose ir viešuosiuose renginiuose, jiems buvo surengta susitikimų su žinomais Lietuvos politikos, mokslo ir kultūros lyderiais. LISS dalyviai turėjo išskirtinę progą – buvo pakviesti susitikti su pirmąja šalies ponija Diana Nausėdiene. Šiame susitikime svečiai buvo apdovanoti nuosirdžiu dėmesiu ir net pusantros valandos trukusiu gyvu ir įtraukiančiu pokalbiu. Kiekvienas buvo pakalbintas ne tik apie atliekamą stažuotę ir įspūdžius Lietuvoje, bet ir apie lietuvišką gyvenimą JAV, lietuviškas šaknis ir artimųjų likimus. Atsisveikinant studentai gavo įpareigojimą – apkabinti ir padėkoti savo tėvams ir seneliams už puoselėjamą ir skiepijamą lietuvių ir saugomą lietuvių kalbą. O kur dar susitikimai ir diskusijos įvairiausiomis temomis su Seimo pirmininke Viktorija Čmilyte-Nielsen, Seimo nare, Seimo ir Pasaulio LB komisijos pirmininke Dalia Asanavičiūte ir Vilniaus meru Remigijumi Šimašiumi.

Pasaulio lietuvių vienybės dieną programos dalyviai susitiko Lietuvos kariuomenės kariniame dalinyje su Lietuvos kariais. Vizito metu, merkiant šiltam vasaros lietui, kariai pristatė savo naudojamus ginklus ir ekipuotę, netgi surengė mažas varžybas, taip leisdami viską išbandyti praktiškai. Dieną vainikavo draugiškas tinklinio turnyras.

„Vizitas Gedimino štabo batalione buvo tikrai įdomi patirtis, kurią rekomenduotume bet kuriam, besidominčiam Lietuvos saugumu. Karinis dalinys

ir jo vidaus tvarka darė didelį įspūdį. Kariškiai su pažindino mus su karinio gyvenimo kasdienybe ir buitimi. Tiesą sakant, patirtis buvo labai įkvepianti. Esame labai dėkingi Lietuvos kariams už šią galimybę“, – sakė LISS programos dalyviai.

Būdami Lietuvoje, JAV lietuviai studentai turėjo galimybę susipažinti ir su unikalia mūsų šalies gamta. Jie keliavo takais, kurių nerastė pažymėtų turistiniuose maršrutuose – žygiavo daug ištvėrėms pareikalavusiame žygyje pelkėmis, lankėsi kopose, miškuose, ėjo vaizdingais maršrutais, besidriekiančiais aplink Vilnių.

Ekskursija po Vilnių.

Jaunuoliai taip pat išbandė senovės lietuvių pirties malonumus, sužinojo apie pirties tradicijas, išmoko rišti įvairių rūšių vantas ir jomis naudotis. Ne vienas pripažino, kad tai buvo geriausia per jų gyvenimą išbandyta pirtis!

Savaitgaliai buvo gausūs išvykų – aplankyta Kuršių Nerija, dalyvauta Gyvosios archeologijos festivalyje Kernavėje, taip pat lankytasi Trakuose. Programos pabaigą vainikavo vaizdingas skrydis oro balionu virš Trakų ir Vilniaus apylinkių. Po tiek draugų patirtų įspūdžių LISS komanda tapo tarsi šeima, kuriai išsiskirti buvo labai sunku.

Liepos 6-osios minėjime su profesoriumi Vytautu Landsbergiu.

Patobulino lietuvių kalbą

„Dalyvavimas LISS programoje ir praleistos penkios mano vasaros savaitės Vilniuje, Lietuvoje, man padarė didžiulę įtaką. Nors programos pradžioje baiminausi kalbėti lietuviškai, tačiau iš pirmosios šalies ponios Dianos Nausėdienės išgirdau komplimentų dėl mano lietuvių kalbos. Nepaprasta patirtis buvo ir apsilankymas Nacionalinėje televizijoje. Visa tai nebūtų įvykę be LISS programos. Esu daugiau nei dėkinga Vilniaus universitetinei ligoninei, kurioje atlikau savo mylimos medicinos praktiką. Taip pat esu be galo dėkinga tokiai nuostabiai LISS programos koordinatoriui ir programos draugams. JAV lietuvių bendruomenės dėka mes susitikome ir kartu penkias savaites dalinomės meile Lietuvai“ – sako LISS 2021 programos dalyvė Nikol Backo iš Čikagos.

„Esu tikrai labai dėkingas už stažuotę šioje programoje ir už tai, kad galėjau praturtinti savo patirtį, dirbdamas Baltijos pažangių technologijų institute. Turėjau galimybę pritaikyti savo žinias, taip pat, dirbdamas su projektu, išbandyti naujas idėjas. Labai džiaugiuosi sutikęs tiek įkvepiančių žmonių šią vasarą. Šie susitikimai atvėrė naują supratimą apie gyvenimą ir kultūrą Lietuvoje, bei apie Lietuvos bei JAV panašumus ir skirtumus. Ačiū!“, – apibendrina LISS dalyvis Marius Petras Orentas.

Visų LISS programos organizatorių ir dalyvių vardu nuoširdžiai dėkojame pagrindiniam LISS programos rėmėjui – Lietuvių Fondui, be kurio ši programa negalėtų vykti.

Naujienas apie LISS sekite <https://www.facebook.com/LISSinternships> ir Instagram @liss_summer_in_lithuania.

Po ekstremalaus žygio pelkėmis.

LISS programos dalyviai Trakuose.

Vakaras su menininke Emilija Škarnulyte

New Yorke veikiantis Modernaus meno muziejus (MoMA) spalio 25–lapkričio 8 dienomis internetu transliuoja programą, pavadintą „Vakaras su Emilija Škarnulyte“ (An Evening with Emilija Škarnulyte). Savo instaliacijose E. Škarnulytė apjungia skulptūros, architektūros, kino, medijų ir mokslo elementus. Menininkė savo kūryboje nuosekliai tyrinėja ekosistemas ir landsaftus, susiformavusius žmogaus ir gamtos veiklos sankirtose, ir perteikia šiuos tyrimus hipnotizuojančiose audiovizualinėse aplinkose. Pavyzdžiui, ji tyrinėja šaltojo karo mitus gimtoje Lietuvoje, kasyklas jūros dugne ir branduolinių atliekų „laidojimo“ vietas bei tokius centrus kaip CERN (Europos branduolinių mokslinių tyrimų organizacija). Transliuojami per paskutinį dešimtmetį sukurti ir naujausi menininkės darbai. E. Škarnulytės menas remiasi ekologija. Jame gyvena, jį įrėmina įvairios figūros, tarp kurių – utopinė architektė Aleksandra Kašuba, undinė, plaukianti pro NATO povandeninių laivų bazę Arktikoje, senelė, praradusi regėjimą Černobylio avarijoje, Sun Ra Arkestra muzikantas, keliaujantis per Negevo dykumą. Daugiau informacijos apie programą – muziejaus tinklalapyje: www.moma.org. Programą stebėti gali tik muziejaus nariai.

Spalio 29–31 dienomis vienoje svarbiausių Jungtinės Karalystės šiuolaikinio meno galerijų „Tate Modern“ Londone vyks parodų ir renginių ciklas „Galia keisti“, skirtas klimato kaitos temai. Čia taip pat dalyvauja tarptautinį pripažinimą savo kūriniais pelniusi lietuvių menininkė Emilija Škarnulytė. Parodų ir renginių ciklas „Galia keisti“ organizuojamas prieš pat Jungtinių Tautų klimato kaitos konferenciją COP26 Glasgow, į kurią šios problemos sprendimui rinksis aukščiausi viso pasaulio šalių vadovai.

LR kultūros atašė JAV inf.

PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikuskas

J. Biden ir E. Macron aptarė Europos gynybą

Washingtonas (ELTA) – JAV prezidentas Joe Biden ir Prancūzijos prezidentas Emmanuel Macron telefonu aptarė Europos gynybos stiprinimą. Washingtonas siekia gerinti tarpvalstybinius santykius po nesutarimų dėl povandeninių laivų pardavimo.

Prezidentai kalbėjo apie pastangas stiprinti Europos gynybą, kartu užtikrinant, kad tai papildytų NATO pajėgumus.

Vėliau J. Biden ir E. Macron susitiks Romoje. Baltieji rūmai pareiškė, kad JAV prezidentas sieks apžvelgti santykius daugelyje sričių, kuriose JAV ir Prancūzija bendradarbiauja, ir sustiprinti šalių bendrus interesus.

Prieš tai abu lyderiai kalbėjosi rugsėjo 22 d., ir tai buvo pirmasis pokalbis po to, kai tarp valstybių kilo ginčas dėl povandeninių laivų pardavimo Australijai.

Australija atsisakė galiojusio susitarimo su Prancūzija dėl konvencinių povandeninių laivų įsigijimo ir vietoje to nusprendė pirkti povandeninius laivus iš JAV. Naujasis susitarimas išuotino Prancūzija.

E. Macron atšaukė Prancūzijos ambasadorių Washingtone, o užsienio reikalų ministras Jean Yves Le Drian palygino J. Biden vienašališką veikimą su buvusio prezidento Donald Trump metodais, „tik be žinučių tviteryje“.

Australija iš JAV užsisiūsi moderniausius povandeninius laivus prieš Kiniją, nepasitarė su Prancūzija, kuri dėl to neteko solidaus sandorio. Scanix nuotr.

Nors J. Biden ir neatsiprašė už tai, kad JAV slapta derėjosi parduoti atominis povandeninius laivus Australijai, bet pripažino, kad atviros konsultacijos su sąjungininkais būtų pravertusios šioje situacijoje.

Santykiai tarp dviejų valstybių buvo audringi per ketverius D. Trump vadovavimo metus, o pastarieji diplomatiniai nesutarimai sužlugdė viltį, kad jie visiškai pasitaisys JAV vadovaujant J. Biden, kuris pareiškė eiti sausio mėnesį ir siekė atkurti ryšius su Europa.

Nepaisant to, JAV atstovai siekia pagerinti santykius. Spalį JAV valstybės sekretorius Antony Blinken lankėsi Paryžiuje ir buvo susitikęs su E. Macron akis į akį.

Australija pareiškė nusprendusi pirkti atominis povandeninius laivus dėl augančios įtampos su Kinija, o trišaliame susitarime su JAV ir Jungtine Karalyste ji užsitikrino ir teisę į technologijas.

NATO neramina auganti Kinijos ir Rusijos grėsmė

Briuselis (LRT.lt) – NATO šalių gynybos ministrai planuoja priimti kelis strateginius dokumentus ir planą, kaip atgrasyti Rusiją nuo potencialių hibridinių atakų, nepaisant to, kad aljansui vis didesnį nerimą kelia Kinija.

Konfidenciali strategija išplės dabartinius regioninius gynybos ir atgrasymo planus. Tikimasi, kad tokia strategija padės užkirsti kelią netikėtoms atakoms Baltijos ir Juodosios jūros regionuose, įskaitant branduolinių ginklų ir kibernetinių atakų grėsmes.

Per paskutinius kelerius metus NATO vis garsiau kalba apie kibernetinę ir kosmoso erdvę, signalizuodami, kad tokių atakų grėsmė ateityje gali didėti.

Dar birželį NATO nusprendė, kad kelios kibernetinės atakos gali leisti aktyvuoti aljanso gynybos punktą, taip pat kaip ir ginkluotos atakos metu.

Šie planai turėtų būti įtraukti į naują gynybos planą, kuris skirtas visai aljanso teritorijai ir tęs buvusius planus, po Rusijos neteisėtai įvykdytos aneksijos Ukrainoje 2014 metais.

NATO šalių gynybos ministrų susitikime taip pat planuojama aptarti branduolinio nusiginklavimo klausimą.

„NATO tikslas yra pasaulis be branduolinių ginklų, bet mes netikime vienašališku sprendimu. Pasaulis, kuriame Kinija, Rusija ir Šiaurės Korėja turi branduolinius ginklus, o NATO ne, tikrai nėra saugesnis“, – kalbėjo J. Stoltenberg.

Anksčiau šią savaitę Maskva pranešė, kad sustabdys savo misijos NATO veiklą po to, kai aljansas šį mėnesį pašalino aštuonis rusus iš organizacijos dėl šnipinėjimo.

Rusai JAV imigracines vizas gaus tik Varšuvoje

Maskva (ELTA) – Rusai, norintys gauti imigracinę vizą į Jungtines Valstijas, nuo šiol turi vykti į JAV ambasadą Varšuvoje.

Tokia įvykių eiga susiklostė esant neišspręstai įtampai tarp JAV ir Rusijos ir „akis už aki“ išsiuntimams, dėl kurių anksčiau Maskva apribojo JAV diplomatinio personalo Rusijoje skaičių.

Varšuva nuo Maskvos yra nutolusi apie 1 200 km.

JAV Valstybės departamento svetainėje Rusija įtraukta į trumpąjį sąrašą šalių, kuriose „JAV neturi konsulinės atstovybės arba kuriose politinė ar saugumo padėtis yra pernelyg nestabili ar neaiški“, kad konsuliniai darbuotojai galėtų nagrinėti imigrantų prašymus išduoti vizą.

Dauguma šiame sąrašė esančių šalių, įskaitant Kubą, Iraną, Siriją, Jemeną ir Venesuelą, palaiko prastus tiesioginius santykius su JAV arba visai jų nepalaiko.

Estija ginkluojasi: Rusijai signalą siųs raketos ir minos

Estijos oro erdvę šiemet bent 6 kartus pažeidė Rusijos lėktuvai, vasarą į šalies vandenį neteisėtai įplaukė Irano fregata. Rekordškai daug savo gynybai skiriamas Talinas ginkluojasi, perka naujas raketų paleidimo sistemas, minas ir pabrėžia – galbūt rusai per kelias dienas ir užimtą sostinę, bet toliau pažengti negalėtų.

Talinui nerimą kelia ir Rusijos kariniai lėktuvai, skraidantys su išjungtais atsakikliais. Vien šiemet Rusijos lėktuvai 6 kartus buvo neteisėtai kirtę Estijos oro erdvę, rugsėjį estų oro erdvėje prie vienos iš šalies salų rusų orlaivis išbuvo apie minutę. Pasiūskinti į Estijos užsienio reikalų ministeriją buvo iškviestas rusų ambasadorius, bet šalių diplomatiniai santykiai sudėtingi – estai yra išsiuntę kelis Rusijos diplomatus, reaguodami į tai, kad Rusijos žvalgyba buvo sulaikiusi estų konsulą Sankt Peterburge. Atsakydama Rusija taip pat išprašė estų diplomatų.

Rusija nedvejos

„Pagrindinė grėsmė Estijos saugumui 2020-aisiais yra Rusija. Grėsmė neįsikeitė, nes ir Rusija nepasikeitė“, – taip padėtį pernai apibūdino Estijos užsienio žvalgybos tarnybos vadovas.

Estijos partijos 2012 metais sudarė nacionalinį susitarimą, kuriuo išpareigojo kasmet gynybai skirti ne mažiau kaip 2 proc. BVP, ši riba buvo peržengta jau 2015 metais, kasmet lėšų skiriama vis daugiau.

Spalį Estija paskelbė sudariusi sutartį su „Proteus Advanced Systems“ dėl „Blue Spear 5G SSM“ žemės ir vandens raketų sistemų įsigijimo. Tai vienas didesnių Baltijos šalių saugumo priemonių įsigijimų, o raketos turėtų padidinti Estijos pakrančių saugumą. Anot Estijos gynybos ministro Kalle Laanet, raketų sistemos „siųs aiškia žinią, kad Estija prisideda prie regioninių ir kolektyvinių gynybos pastangų“.

Leon Aron iš konservatyvaus Amerikos įmonių instituto (American Enterprise Institute) leidinio „Politico“ publikacijoje svarstė, kad Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas gali mėginti pelnyti dar vieną „pergalę“ savo populiarumui auginti šalies viduje ir pulti Baltijos šalis bei taip diskredituoti NATO. Vienas iš potencialių taikinių – rytinės Estijos vietovės (Rytų Virumos apygarda ir Narva), kur gyventojų daugumą (apie 74 proc.) sudaro rusakalbiai.

Talinas planuoja, kad mobiliosios raketų sistemos užtikrins visos Estijos pakrantės saugumą. Estijos laivyno komandoras Jūri Saska pabrėžė, kad šios raketų sistemos taps estų jūrinės gynybos pamatu dešimtmečiams.

„Jie mirs Taline“

Estijos žvalgyba savo 2020 m. grėsmių ataskaitoje pernai pažymėjo, kad tiesioginės Rusijos agresijos prieš Estiją tikimybė išlieka nedidelė, bet Rusijos ir Vakarų konfrontacija greitai „virstų grėsme Estijai, Latvijai ir Lietuvai“.

Kremlius nuolat kaltina NATO provokacijomis pasienyje. Anot Rusijos gynybos ministro Sergejaus Šoigu, prie vakarinių NATO sienų sąjungininkai „treniruojasi kariniam konfliktui“ su Maskva, o Baltijos valstybės tapo pagrindine tokių žaidimų aikšte, čia dislokuojami papildomi daliniai ir raketos.

Estija savo 2017–2026 m. gynybos įsigijimų strategijoje yra numačiusi įsigyti raketų, panašių į Lietuvos 2017 m. pirktas naujausio modelio vidutinio nuotolio priešlėktuvines oro gynybos sistemas NASAMS. Iš viso NASAMS raketų sistemų jau yra įsigijusios 15 valstybių, tarp jų ir Lenkija, JAV, kitos NATO sąjungininkės. Estija taip pat yra numačiusi pirkti panašios ginkluotės ir tikisi tai padaryti bendradarbiaudama su JAV, sakė ministras.

Šiandien Baltijos šalių oro erdvės saugumą užtikrina NATO oro policijos misija, jos naikintuvai kyla iš bazės Šiauliuose ir Amaryje Estijoje. Tačiau Estijos ministras neatmetė galimybės, kad Estija, Latvija ir Lietuva galėtų kartu pirkti naujausios ginkluotės, pavyzdžiui, naikintuvų.

„Nuolat vyksta diskusijos, kad rusai gali pasiekti Taliną per 2 dienas. Galbūt. Bet jiems nepavyks užimti visos Estijos per 2 dienas. Jie gali pasiekti Taliną, bet užnugaryje mes atkirsime jų komunikacijos, tiekimo linijas, visiškai viską. (...) Jie gali pasiekti Taliną per 2 dienas. Bet Taline jie mirs. Ir jie tai žino. (...) Į juos ugnis bus nukreipta iš kiekvieno kampo, kiekviename žingsnyje“, – taip Estijos pasiryžimą gintis „Politico“ dar 2018 metais apibūdino Estijos specialiųjų pajėgų vadas plk. Riho Uhtegi.

Andrius Balčiūnas, LRT.lt

Estijos kariai nenusiteikę su Rusija būti švelnūs.

Vida Press nuotr.

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

Įspūdinga J. Valančiūno sutartis

29-erių Jonas Valančiūnas savo ateitį susiejo su NBA New Orleans „Pelicans“ klubu, su kuriuo sutarė dėl sutarties pratęsimo dar dvejiems metams. Per tą laiką Lietuvos krepšininkas uždirbs 30,1 mln. JAV dolerių.

2012 m. karjerą NBA pradėjęs J. Valančiūnas į New Orleans persikėlė šių metų rugpjūtį iš Memphis „Grizzlies“. Tuo metu jį su naująja komanda siejo vienerių metų ir 14 mln. JAV dolerių sutartis. Dabar „Pelicans“ įsipareigojo 29 metų lietuviui per artimiausius trejus metus sumokėti 44,1 mln. JAV dolerių.

Praėjusį sezoną J. Valančiūnas per 28 žaidimo minutes vidutiniškai rinko po 16,9 taško, 12,5 atkovoto kamuolio bei 1,9 rezultatyvaus perdavimo.

Susistumdymas po krepšiu

Prasidėjusiame šio sezono NBA čempionate J. Valančiūno atstovaujama New Orleans „Pelicans“ komanda svečiuose Čikagoje, rezultatu 112:128 pralaimėjo „Bulls“ klubui, kuriam vadovauja lietuvis Artūras Karnišovas.

Kitose NBA sezono rungtynėse J. Valančiūnas dominavo kovoje dėl atšokusiu kamuoliu, buvo antras pagal rezultatyvumą komandoje, o New Orleans „Pelicans“ 107:98 išvykoje nugalėjo Minnesotos „Timberwolves“. J. Valančiūnas ant parketo praleido 39 minutes, per kurias pelnė 22 taškus (7/18 dvit., 8/8 baud. met.) ir sugriebė net 23 atšokusius kamuolius, iš jų 9 –

Sutartį su „Pelicans“ klubu pratęsęs J. Valančiūnas per trejus metus uždirbs 44,1 mln. dolerių.

puolime. Jono atkovotų kamuolių rekordas yra 25, tiek jis sugriebė dar 2020-ųjų vasarį kovoje su Sacramento „Kings“.

Taip pat lietuvis atliko 3 rezultatyvius perdavimus, blokavo 2 metimus, kartą suklydo ir 5 kartus prasižengė. J. Valančiūnas pasižymėjo nuostabiu perdavimu per visą aikštę antrajame kėlinyje. Antrajame kėlinyje jis buvo nubaustas technine pražanga. Jį, panašu, iš pusiausvyros siekė išvartyti Patrick Beverley, kai lietuvis stjo mesti baudų metimus. Vis dėlto rimtesnio konflikto pavyko išvengti, o Jonas pademonstravo itin šaltus nervus.

Geriausių NBA europiečių sąrašė

D. Sabonis – šeštas

Tinklalapis „Euro Hoops“ pristatė dešimt geriausių lygoje rungtyniaujančių europiečių. Paminėjimo sulaukė ir Domantas Sabonis, atsidūręs antrajame sąrašo penketuke.

2021–2022 m. sezono yra įregistruoti 109 krepšininkai ne iš JAV ar Kanados, o 54 jų – atvykę iš Europos. Daugiausiai krepšininkų iš Senojo žemyno deleguoja Prancūzija ir Vokietija, stipriausioje planetos lygoje turinčios po 7 krepšininkus. „Euro Hoops“ pristato dešimt geriausių europiečių NBA lygoje, kuriuos atrinko pagal žaidimo lygį, krepšininkų ir jų atstovaujamo klubų pasirodymus praėjusį sezoną bei kokią vaidmenį šie krepšininkai užima atstovaujamos komandose. Indianos „Pacers“ lyderiui Domantui

Saboniui skirta šeštoji pozicija. Į priekį jis užleido Rudy Gobert (Utah „Jazz“), Bogdan Bogdanovič (Atlantos „Hawks“), Luka Dončić (Dallas „Mavericks“), Nikola Jokič (Denverio „Nuggets“) ir Gianni Antetokounmpo (Milwaukee „Bucks“).

„Domantas Sabonis sužaidė karjeros sezoną, pastoviai flirtuodamas su trigubais dubliais bei kontroliavęs visą „Pacers“ puolimą. Traumų iškankinta Indianos ekipa nepateko į atrinktą sąrašą, nors aukštaūgis iš Lietuvos dėjo didžiules pastangas ir dar kartą parodė, jog gali būti NBA klubo veidu“, – rašo „Euro Hoops“. 25-erių lietuvis pastaruosius du sezonus žaidė „All-Star“ rungtynėse, o praėjusiame NBA sezono fiksavo 20,3 taško, 12 atkovotų kamuolių bei 6,7 rezultatyvaus perdavimo vidurkius.

Įspūdinga naujo sezono pradžia

Įspūdingai legendinio Lietuvos krepšininko Arvydo Sabonio sūnus debiutavo ir 2021–2022 m. sezono. „Pacers“ nesėkme prieš Charlotte „Hornets“ pažymėtame susitikime per 39 minutes Domas pelnė 33 taškus (9/13 dvit., 4/6 trit., 3/4 baud. met.), atkovojo net 15 kamuolių, atliko 2 rezultatyvius perdavimus, tačiau suklydo 6 kartus.

Dar vieneriose naujojo NBA sezono

rungtynėse D. Sabonis surinko dvigubą dublį, tačiau Indianos „Pacers“ savo tvirtovėje 109:119 krito prieš NBA čempionus Milwaukee „Bucks“ (3–1) krepšininkus.

D. Sabonis per 37 minutes pelnė 21 tašką (8/11 dvit., 0/2 trit., 5/6 baud. met.), atkovojo 13 kamuolių, atliko 5 rezultatyvius perdavimus, perėmė 1 ir prarado 3 kamuolius bei 3 kartus prasižengė.

I. Brazdeikiui – nemaloni sirgalių kritika

JAV rungtyniaujantis Lietuvos krepšininkas Ignas Brazdeikis pradėjo trečiąjį savo karjeros sezoną NBA pirmenybėse, tačiau užsitarnauti pagarbos jam kol kas nepavyksta. Dabartinės ir buvusios lietuvių komandų sirgaliai socialiniuose tinkluose buvo vieningi ir kartu stebėjosi – kodėl „Igggy“ vis dar gauna minučių stipriausioje pasaulio krepšinio lygoje?

I. Brazdeikis sulaukė aršios NBA sirgalių kritikos lavinos.

I. Brazdeikis naujojo NBA sezono pradžioje sulaukia nemažo pasitikėjimo iš naujojo Orlando komandos vyriausiojo trenerio Jamahl Mosley, tačiau strategas už tai sulaukia nemažai „Magic“ sirgalių kritikos. Ypač daug jos pasipylė po nesėkmės prieš San Antonio „Spurs“, kai lietuvis ant parketo praleido 19 minučių. Per 19 minučių I. Brazdeikis sukrapštė 2 taškus ir 3 atkovotus kamuolius, o Orlando komanda krito 97:123. „Magic“ sirgalius ypatingai piktino tai, kad lietuvis žaidė viena minute daugiau už Wendella Carter, kurį gerbėjai mato klubo lyderiu.

„Kodėl Brazdeikis vis dar žaidžia?“, – dažnas Orlando klubo palaikytojų įrašas „Twitter“ tinkle pastaruosiu metu. „Ši komanda pasmerkta, kai minučių gauna Ignas Brazdeikis“, – apie „Magic“ pajėgumą sprendžia kitų komandų sirgaliai.

„Knicks“ sutriuškino „Magic“

121:96, o New Yorko krepšinio mylėtojų šios rungtynės buvo proga prisiminti komandoje per dvejus metus neįsitvirtinusių I. Brazdeikį bei taip pat skirti jam karčius žodžius.

„Ši komanda savo rotacijoje turi Igggy Brazdeikį? Tai yra viskas, ką man reikia žinoti apie Orlando šį sezoną“, – rašė vienas „Knicks“ sirgalių.

22-ąjį I. Brazdeikis per du sezonus New Yorko klube sužaidė 13 rungtynių. Praėjusį sezoną jis buvo mainų būdu išsiųstas į Philadelphijos „76ers“, kur po vienerių rungtynių buvo atleistas. Sezoną lietuvis baigė sužaisdamas 8 rungtynes Orlande.

Šį sezoną su „Magic“ puolėjas yra pasirašęs dvišalę sutartį – jis turėtų žaisti ir NBA, ir plėtojimosi lygoje.

Paaiškejo kita D. Sirvydžio karjeros stotelė

Praėjusiame NBA sezono Detroito „Pistons“ klubo marškinėlius vilkėjęs lietuvis Deividas Sirvydis ir toliau atstovaus šios komandos organizacijai. Pranešama, kad 21-erių lietuvis įtrauktas į NBA G lygoje rungtyniaujančio Detroito „Motor City Cruise“ klubo rikiuotę.

Prieš šio sezono startą 203 cm ūgio

krepšininkas iš Lietuvos dukart bandė prasibrauti į pagrindinės „Pistons“ komandos sudėtį, tačiau to jam padaryti nepavyko.

Praėjusiame NBA sezono D. Sirvydis su „Pistons“ žaidė 20 rungtynių. Per jas vidutiniškai ant parketo praleisdavo po 7 minutes, įmesdavo po 2,1 taško ir atkovodavo po 1,5 kamuolio.

M. Jordan užkariavo dar vieną viršūnę

Brangiausi kada nors aukcione parduoti sporto bateliai – tokį dar vieną pasiekimą į savo įspūdingą sąrašą įtraukė krepšinio legenda 58-erių Michael Jordan. Jo avėti „Nike“ bateliai „Sotheby's“ aukcione buvo parduoti už rekordinę 1 mln. 472 tūkst.

JAV dolerių. Baltus odinius batelius su raudonos spalvos „Nike“ logotipu ir padu NBA legenda avėjo per penktąsias savo pirmojo sezono NBA rungtynes.

2020 m. „Christie's“ aukcione „Nike Air Jordans“ buvo parduoti už 615 tūkst. JAV dolerių (528 tūkst. eurų).

M. Jordan bateliai aukcione parduoti už rekordinę 1 mln. 472 tūkst. JAV dolerių sumą!

Netilpęs tradiciniuose rėmuose Prisimenant legendinį Ernie

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Emilijus Holenderis (1938 m. vasario 7 d. Bernotiškėje, Tauragės aps. – 2020 m. spalio 28 d. Three Oaks, Michigan) – ekonomistas, visuomenės veikėjas. 1962 m. DePaul universitete Čikagoje apgynė verslo administravimo bakalaurą. 1969–1992 m. dirbo ekonomistu Rockwell International. 1984–1988 Čiurlionio galerijos Čikagoje tarybos narys. Su kitais įkūrė meno centrą šiaurės Indianoje, dailės muziejų Munster, IN, Lietuvių dailės muziejų Čikagos priemiestyje Lemonte (surinko 3,000 darbų, 1989–1992 m. buvo tarybos pirmininkas), Flynn teatrą Sawyer, MI, Vickers dailės centrą Three Oaks, MI. Be to, surengė grafiko Viktoro Petravičiaus parodų, koncertų, koordinuodavo kultūrinių mainų programas tarp JAV ir Lietuvos. Buvęs Michigano ir Indianos muziejų konsultantas. Veikė Lietuvių studentų sąjungoje (nuo 1961). Dalyvavo Santaros-Šviesos, JAV Lietuvių Bendruomenės veikloje (Kultūros tarybos narys 1988–1992).

Akimirka Petravičių kieme. Tarp nuostabių Viktoro skulptūrų pozuoja Ernie, Aldona Petravičienė ir Rimas Vėžys.

Leopoldo ir Izoldos von Braun archyvo nuotr.

Emilijus Holenderis – Ernie. 1993 m.

Jono Tamulaičio nuotr./ Budrio foto archyvas, Litanistikos tyrimo centras

Dirbome kartu bendram labui

Čikagietė dailėtyrininkė ir dizaino istorikė **Viktorija Kašubaitė-Matranga** su Ernie susipažino Algimanto Kezio galerijoje Čikagos centre.

Ernie norėjo lietuvius dailininkus išvesti į platesnius horizontus. Jis buvo sukūręs platų pažinčių tinklą – publicistų, muziejininkų, galerijų atstovų, prekeivių menu. 1980–1990 metais Ernie draugavo su *Chicago Art Expo* įkūrėju, viešbučio bei galerijos/dailininkų dirbtuvės Lakeside, Michigan savininku John Wilson. Vietiniame meno pasaulyje jis pažinojo visus tuos „movers“ ir „shakers“, kurie sugebėjo savo ryšių dėka sudrebinti žemę, t. y., ištraukti lietuvius dailininkus iš parapijinių salių ir įtaisyti galerijose, kad „pasaulis juos pamatytų!“

Kai 1983 m. Algimantas Kezys ties Wells ir Chicago gatvių sankryža įkūrė meno saloną lietuviškai skambančiu „Galerija“ vardu, Ernie apsidžiaugė – turėsiąs vietą miesto centre, kurioje saviškių kūry-

ba bus prieinama ne tik lietuviams. Aš tuomet padėdavau Algimantui rašyti galerijos spaudos pranešimus ir visada pasikliaudavau Ernie patarimais, ką kvieisti į parodų atidarymus. Jis nuolat primindavo Wilson įtaką ir sakydavo, kad šis žmogus sugebėtų išgarsinti lietuvius kūrėjus. Holenderis norėjo, kad mūsiškiai ištrūktų iš savo šiltų, patogių trispalvių geldelių ir pradėtų eksponuoti savo kūrybą potencialių nelietuvių pirkėjų arenose. Be abejo, Ernie buvo ta varomoji jėga, propaguojant Viktoro Petravičiaus ir kitų kūrėjų darbus Lakeside menininkų bendruomenėje. Jis taipogi padėdavo organizuoti parodas *Lubeznik Center for the Arts* patalpose Michigan City, Indianoje.

Ernie mėgdavo ironizuoti ar atlaidžiai ką nors pašiepti. Prisimenu, kaip jis pakreipdavo galvą ir pasakydavo koki juoką. Arba, reaguodamas į kieno nors repliką, vartydavo akis ir mane labai prajuokindavo. Jis sugebėdavo šmaikščiai susieti nieko bendra neturinčias mintis, ir tas sugretinimas įprastiems dalykams suteikdavo naują interpretaciją.

Kai užsidarė „Galerija“, praradau ryšį su Ernie. Pasiilgau jo. Tai buvo laikai, kai mes visi kartu dirbom bendram labui.”

Pats „kiečiausias“ buvo Ernie!

Amerikiečių literatūros dėstytoja University of Southern Illinois, Cice-ro gimusi **Daiva Markelytė Holenderį** prisimena dar iš jaunų dienų.

Ernie buvo „Playhouse“ siela. Ši lietuviška užėiga 69 gatvėje Marquette Parke (ankstesnis pavadinimas – „Mené“) garsėjo savo klientais – menininkais, aktoriams, rašytojais ir šiaip intelektualais, kurie gyvai jungdavosi į pokalbius apie politiką bei meną. *Playhouse* lankytojai buvo šiek tiek vyresni nei tie, kurie rinkdavosi skersai gatvės „Gintaro“ bare, nors, mano nuomone, kontingentas čia buvo gerokai „kietesnis“. O pats „kiečiausias“ buvo

Ernie. Būtent čia aš pirmą kartą su juo susitikau – beje, rankoje laikintį ne vyno taurę ar alaus bokalą, bet kavos puoduką. Pats negėrė, bet buvo itin dosnus pirkdamas gėrimus kitiems, ypač jaunoms moterims. Jis buvo mandagus, žavus – tikras džentelmenas. Atrodo, pažinojo visus Čikagos meno pasaulio žmones... Labai mėgo *folk* muziką. Kartą mano gimtadienio proga jis padovanojo man visus Rosalie Sorrels įrašus – septynias ar aštuonias plokšteles. Aš, koledžo studentė, buvau nuostebinta tokiu dosnumu.

Jis turėjo humoro jausmą, buvo meniškias, bet tuo pačiu uždaras ir sudėtingas žmogus, kuris nenorėdavo kalbėti apie savo praeitį, ypač vaikystę. Syki jis pasakojo, kad esąs žydas, kitąsyk – kad liuteronas, na, kas be ko, jį traukia prie pagonybės. Jis nemirktelėdamas rimtai tvirtindavo: „esu raganius!“

Neatsimenu, kas atsitiko su tomis R. Sorrels plokštelėmis, tačiau tebeturiu savo portreto eskizą, kurį Ernie kadaise padarė „Playhouse“. Tuomet net nežinojau, kad jis manęs piešia. Sakė, jam teuztruoko dešimt minučių. Mano burna atrodo tarsi prikimšta zefyrų, tačiau akis jis tiksliai „pagavo“!

Daiva Markelytė tebesaugo Ernie pieštą savo portreto eskizą.

D. Markelytės archyvo nuotr.

Vardan spausdinto lietuviško žodžio

Argentinoje gimęs spaustuvininkas Clemente Dedela prisimena vieną verslo sandėrį su Ernie, kuris baigėsi kiek nemaloniai.

„Kiek prisimenu, Emilijus dirbo buhalteriu/pardavėju sunkiųjų mašinų pirkimo-pardavimo kompanijoje. Kai jų įstaigoje atsirasdavo spaustuvės mašinų, jis, be abejo, nepraleisdavo progos pateikti gundančių pasiūlymų Mykolui Morkūnui. Vienu metu Mykolas norėjo pagerinti knygų įrišimo procesą – turima mašina dirbo gana lėtai ir toli gražu netobulai. Kaip tik tuo metu Emilijus užtiko neblogą mašiną. Ją nupirkus, nemažai darbo buvo ją atvežti. Didelių gabaritų mašiną reikėjo visiškai išardyti ir po to vėl sustatyti bei pritaikyti mūsų pastato sąlygoms.

Nemalonus įvykis atsitiko spaustuvėje, kada Holenderis (jis buvo šlubas ir vaikščiojo su lazdele – *R.M.L. pastaba*), eidamas pro duris į kiemą, dėl prasto apšvietimo, užkliuvo, krito ir gana stipriai susižeidė. Tas vyko jau vakare, po darbo valandų – Mykolas pasilikdavo vienas ir sakydavo, kad tai jam geriausias laikas spausdinti, nes niekas netrukdo. Iš tikrųjų taip nebuvo, nes daugelis klientų, žinodami, kad Mykolas „vakaroja“, ateidavo su savo reikalais, o kartais – tiesiog pasišnekučiuoti. Vakaraus Mykolas laikydavo priekines spaustuvės duris užrakintas, buvo naudojamas įėjimas iš kiemo pusės, kur buvo ir mašinų statymo aikštelė.

Tuo metu, kai atsitiko ši nelaimė, spaustuvė buvo užkrauta dėžėmis, paruoštomis išvežimui kita dieną, buvo paliktas tik siauras takas praėjimui. Mykolas sakydavo, kad tai buvo pirmas atvejis per daug metų, kada klientas spaustuvėje susižeidė.

Berods, buvo iškviesta greitoji pagalba ir Emilijui teko ilgiau pabūti ligoninėje.

Kinematografijos spraga

Anglijoje gimęs Petras Bernotas, 1976 m. įkūręs *International Historic Films*, savo verslą pradėjo būtent Mykolo Morkūno spaustuvės užuovėjoje. Ten jis dažnai sutikdavo Holenderį ir jie vyriškai pasišnekėdavo.

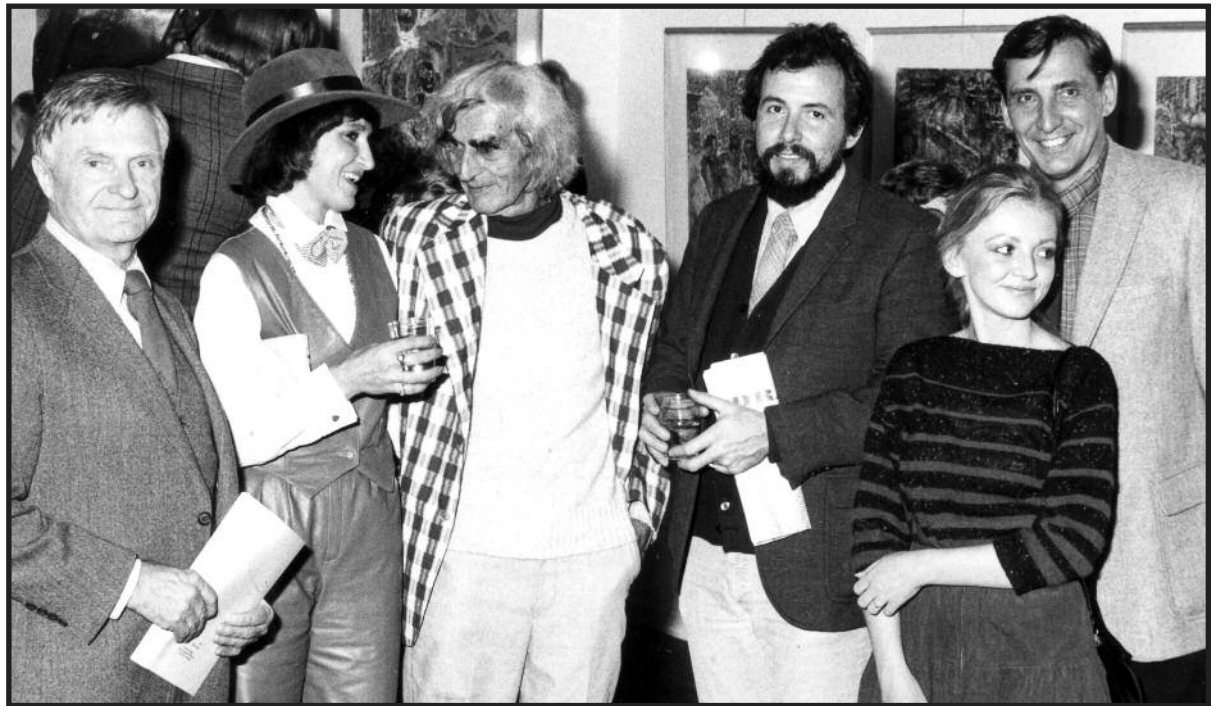
„Aštuntojo dešimtmečio pabaigoje tarp Čikagos lietuvių buvau žinomas dėl filmų iš Lietuvos peržiūrų rengimo. Jos tapo populiarios ir mėgiamos daugumos lietuvių, tačiau taip pat sukeldavo protestus ir demonstracijas konservatoriškai nusiteikusių gretose. Daugelis manęs teiraudavosi apie žiūrovų reakciją bei būsimus kino seansus. Kinu iš okupuotos Lietuvos domėjosi ir visuomenininkas, kultūros veikėjas Emilijus „Ernie“ Holenderis. Jis visada laikėsi išdidžiai, nors vaikščiojo lėtai, šlubuodamas, pasiremdamas lazdele.

Kaskart, kai mes susitikdavome, su Ernie, jis klausdavo: „Kada parodysi lietuvišką pornografinį filmą?“ Kai jam paaškindavau, kad tokio filmo dar niekas nesukūrė, jis sakydavo: „Tuomet turėtume kuo greičiau nufilmuoti porno!“ Tada klausdavau, ar jis juokauja, ar kalba rimtas? Atrėždavo: „Nejuokauju – tai mano svajonė! Labai norėčiau pamatyti lietuvišką pornografinį filmą!“ Atrodo, taip ir liko nepatenkintas bohemos „karaliaus“ smalsumas, nors Lietuvoje pirmuoju lietuvišku pornografiniu filmu kai kas buvo įvardijęs „Velnio nuotaką“, kurią ir aš rodžiau „Ramovoje“...

Manasis Emilijus

Mūsų su Ernie pažintis truko daugiau nei keturis dešimtmečius. Susipažinome Jaunimo centre, Čikagoje, kur kas penktadienį vykdavo kultūrinės vakaronės. Ten dažnai susidurdavau su Holenderiu. Jis buvo kitoks nei visi – sakyčiau, revoliucionieriškas. Mane traukė jo charakteris. Pokalbių metu dalindavomės savo siekiais, svajonėmis, idealais.

Nors Kultūros taryboje Holenderis gaudavo per galvą dėl savo radikalių pasiūlymų, jis žinojo, jog kalba tiesą. Turėjo iliuzijų Jaunimo centro Čiurlionio galeriją „pastatyti ant kojų“. Buvo sukūręs grandiozinį planą, kaip ji galėtų pelningai dirbti bent keturias ar penkias dienas per savaitę. Būdamas amerikiečių muzikinių renginių impresario, Ernie tikėjo, kad kukli lietuviška galerija Čikagos pietvakariuose gali išaugti į tarptautinį kultūros centrą – juk netoliese yra margaspalvis Hyde Parkas. Jame gyvena ne tik intelektualai, University of Chicago profeso-

Viktoro Petravičiaus parodos „Galerijoje“ atidaryme (iš k.): Adolfas Markelis, Ceil Clements, V. Petravičius, Michael Beatty (filmo apie V. Petravičių vyr. redaktorius), E. Holenderis.

1982 m. Jono Tamulaičio/„Draugo“ archyvo nuotraukos

riai bei studentija, bet ir bohemos atstovai. Visokių įsitikinimų ir rasių. Daug iš jų – muzikuojančių, dar daugiau – muziką dievinančių. Galėtų vykti džiaz, bliuzo, folk muzikos koncertai. Gal net su legaliai veikiančiu baru. Kaip sakoma – „Win-win“ scenarijus!

Bet galerija turėtų tapti ir moksliniu centru. Prenumeruoti visame pasaulyje esančius meno leidinius ir periodiką, sekant lietuvių kilmės dailininkų kūrybą, rengti jų parodas. Jis norėjo, kad tuo tikslu būtų samdomas pilnu etatu dirbantis muziejaininkas. Jo žvilgsnis nukrypo į mane. Prisipažinsiu, nors itin viliojo toks darbas, bet netikėjau, kad jam pavyktų „pramušti“ šią poziciją – per daug visi konservatyvūs aplinkui... Žinau, kad tą patį vėliau Ernie siūlė ir Birtutei Šontaitei, atvykusiai iš Clevelando.

Holenderis buvo Lietuvių dailės muziejaus Lemonte organizatorius. Tik ... viskas pakrypo ne taip, kaip buvo žadėta. Vietoj „didžiulių kambarių pirmame Pasaulio lietuvių centro aukšte“ – „sklepas“. Jis buvo pasipiktinęs. Suvežė į Lemontą daugybę darbų – ir še tau, „sklepas“. Vėliau, per dukros vestuves nuėjęs pažiūrėti Lietuvių dailės muziejuje esančių darbų, jis rado sudrėkusias Prano Domšaičio ir kitų dailininkų drobes. Ne taip reikia saugoti mūsų menininkų darbus, – piktinosi Holenderis, taip niekada ir netapęs šio muziejaus vadovu.

Jis visiems buvo dosnus. Jei ne Ernie, galbūt Viktoras Petravičius būtų likęs išeivijos šešėlyje, kaip „vienas iš daugelio diasporoje kuriančių lietuvių dailininkų“. Holenderio dėka Petravičiaus kūryba gerai žinoma tarp amerikiečių, ypač Vidurvakarių valstijose. Lietuvos Dailės muziejui Vilniuje Holenderis padovanojo kelias dešimtis Petravičiaus darbų – dalimis, ne iš karto. O sykių mane pasikvietė į svečius, parodė savo lobius. Negalėjau atitraukti akių nuo vieno paskutinio Petravičiaus kūrinio. Šis 1989 m. su-

kurtas darbas tapo mano rinkinio puošmena. (Jis, beje, įtrauktas ir į menotyrininkės Ingridos Korsakaitės albumą „Viktoras Petravičius“, išleista Vilniuje 1999 m.). Šis darbas neturėjo pavadinimo, ir aš jį pakrikštijau – „Egzodas“, nes išvelgiau jame pačių Petravičių likimą ir proveržį į Vakarus.

Kitas Petravičiaus darbas atkeliavo dar netikėčiau. Kartą Holenderis paskambino į mūsų radijo studiją ir paprašė tėvų vardu pasveikinti dukrą Rasą vestuvių proga. Paaškinau, kad laidos turinys labai specifiskas, tačiau geram bičiuliui padarysiu išimtį ir, žinoma, neimsime nė cento. Emilijus atsuntė sveikinimą – nustebino šeimą. Po kiek laiko per UPS atkeliauja siuntinys. Atidaręs aiktelėjau – didelis spalvotas Petravičiaus kūrinys iš erijos „Michiana harmonijos“. Taip atsidėkoti už mažą paslaugą gali tik dosnios širdies žmogus.

Man rengiant dailininkų parodas Holenderis nuoširdžiai patardavo. 1983 m. Algimanto Kezio „Galerijoje“ ruošiau tapytojo Gabrieliaus Stanulio, gyvenusio Ženevoje, darbų parodą. Išeivijoje Stanulio kūryba buvo nežinoma, tačiau Ernie dėka John Wilson parengė ypatingą įvadą parodos katalogui. 1991 m. surengiau savo bičiulio iš Vilniaus Vytenio Lingio parodą Lemonte. Jos atidaryme dalyvavo pats dailininkas. Ir čia, ištiesdamas tėvišką globos ranką, Ernie patarė, kaip leisti parodos katalogą, kokius svečius kviesti.

Jis visada šelmiškai kalbėdavo apie „raganas“. Nemanau, kad turėjo omenyje tas ilganosės, kurios skrajoja ant šluotų Halloweeno naktį... Greičiau jau jos siejosi su erotika Petravičiaus kūryboje ir paties Ernie „nakties karalienėmis“. Manau, „raganomis“ jis vadindavo visas gundančias moteriškos lyties atstoves. Nors kas žino... Ernie buvo šposininkas. Bet jis tikrai mylėjo gyvenimą, moteris ir meną.

Parodoje su moterimis dailininkėmis (iš k.): Ada Sutkuvienė, Magdalena Stankūnienė, E. Holenderis, Marija Ambrozaitienė ir Vanda Balukienė.

SVEIKATA

Kaip kovoti su perdegimo sindromu

Krikščioniški patarimai

AURIMAS GUDAS

Perdegimas – tai žmogaus išsekimo būseną, kuri atsiranda dėl per ilgą įsitraukimo į tam tikrą veiklą. Pats žodis „perdegimas“ nurodo, kad perdega tik tie žmonės, kurie dega, yra labai emociškai įsitraukę į savo veiklą. Žmonėms, kurie mėgsta patingiau, beveik nėra šansų perdegti – kadangi ši problema atsiranda dėl nuolatinio streso. Dažniausiai perdegimas kamuoja tuos, kurių veikla yra tiesiogiai susijusi su kitais žmonėmis.

Vieni žmonės per daug myli save, o kiti per daug myli kitus. Nors pastarieji atrodo dvasingesni, abu šie žmonių tipai Dievui nepatinka, nes Jis įsakė: *Mylėk savo artimą kaip save patį* (Mt 22, 39).

Kuo tai pasireiškia?

Perdegimui būdingas fizinis, emocinis ir dvasinis išsekimas, cinizmas, kritės produktyvumas ir nepasitenkinimas savo veikla. Perdegti žmonės dažnai jaučia stresą, nuovargį, sunkiai užmiega. Jiems nesinori dirbti, padėti kitiems – jie tai daro per prievartą. Laisvu laiku jiems nepavyksta atsipalaiduoti. Jie atitolsta nuo kitų žmonių, suprastėja jų sveikata. Jie lengvai susinervina, juos lengva išvesti iš kantybės. Į kitus žmones jie reaguoja labiau kaip į daiktus nei į asmenis.

Kaip saugotis?

Evangelijos pagal Joną 15 skyriuje randame palyginimą apie vynmedį. Jėzus yra vynmedis, o mes – šakelės. Ar šakelė gali duoti daugiau vaisių, jei labiau pasistengs? Ne, mūsų rūpestis yra likti vynmedyje.

Krikščionys turi riziką tapti labai „dvasingi“ ir pamiršti pasirūpinti savo kūnu. 1 Kar 19 randame istoriją apie Eliją, kuris nori numirti. Vėliau jis miega, o Viešpaties angelas jį kelis kartus ragina pavalgyti. Tai jam grąžina norą gyventi. Kitas pavyzdys – kai Jėzus prikelia mergaitę iš numirusių, neįsako jai melstis ar ką nors panašaus, bet liepia duoti jai valgyti (Lk 8, 55).

Perdegimas ištinka ne tuos, kurie daug tarnauja, bet tuos, kurie nemoka

ilsėtis. Kitaip sakant, įmanoma turėti daug veiklos ir neperdegti, bet reikia daug dėmesio skirti poilsiui, maldai, laikui su Dievu, mokėti ne tik duoti, bet ir priimti.

Tam, kad neperdegtum, reikia negyventi taip, lyg nuolatos degtų gaisras. Lyg visas veiklas reiktų atlikti tuojau pat ir tarsi niekas kitas už tave to negalėtų padaryti. Lyg nebūtų Dievo arba Jis nebūtų visagalis. Teisingas Dievo suvokimas gali saugoti nuo perdegimo. Dievui poilsio nereikia, bet mus Jis sukūrė ribotus, tokius, kuriems poilsis yra privalomas. Tokius, kurie neišgyvena be miego. Dievas juk sukūrė ne tik dieną, bet ir naktį, įsakė vieną dieną per savaitę ilsėtis. Evangelijoje pagal Morkų Jėzus apaštalams liepia atsitraukti nuošaliau nuo žmonių ir pailsėti (Mk 6, 31). Jėzus turėjo labai daug veiklos, bet niekur nematome Jo skubančio. Jis visuomet rasdavo laiko pokalbiui su žmonėmis, nepaisydamas jų statuso visuomenėje, neatstumdavo nė vieno, prašančio pagalbos.

Svarbu pasitikrinti, ar tikime Evangelija ir ar nesistengiame savęs išgelbėti darbais (Ef 2, 8–9).

Siekiant išvengti perdegimo, reiktų ilsėtis kasdien, t. y. kiekvieną naktį ramiai, giliai miegoti, kas savaitę turėti poilsio dieną ir kiekvienais metais atostogauti.

Taip pat svarbu pasakyti „ne“. Tie, kurie stipriai įsitraukia į krikščioniškas veiklas, yra labiau matomi ir dažniau sulaukia pasiūlymų kur nors tarnauti. Krikščioniui gali atrodyti, jog Dievas nori, kad jis dalyvautų visose krikščioniškose veiklose. Tačiau jei jis visuomet sakys „taip“, jam tikrai neliks laiko poilsiui.

Be to, per įsisukimą į įvairias veiklas galima pamiršti pačiam praleisti laiką su Dievu (Lk 10, 41–42).

Svarbu atrasti, kas tave sekina ir kas įkvepia. Reikia stebėti savo perdegimo ženklus. Jie gali parodyti, kad jau laikas pailsėti. Galima susitarti su kitu broliu ar sese, kad jie kartkartėmis pasiteirautų, kaip tu laikaisi ir kada paskutinį kartą ilsėjaisi. Žmonėms, kurie linke persitarnauti, labai sunku save sustabdyti, jiems reikalinga pagalba iš šalies.

Perdegimą gali skatinti įsitikinimas, kad mano vertė priklauso nuo mano veiklos, nuo to, kiek aš padarau. Bet ar žinotai, kad esi neįkainojamas?

Tavo vertė nepriklauso nuo to, ką tu darai, o nuo to, kas tu esi. O tu esi mylimas Dievo vaikas.

Nuo perdegimo labai gelbsti suvokimas, kad yra tik vienas pasaulio Gelbėtojas – ir tai nesi tu.

Ką daryti, jei perdegei?

• **Pasitikrink, ar tikrai tarnauji toje srityje, kur Dievas tave kviečia.** Galbūt darbuojiesi ten, kur neturi pakankamai talentų ir dėl to ši veikla tave sekina.

• **Nustok veikti savarankiškai ir grįžk prie Jėzaus jungo.** Veikti išvien su Juo. Jėzus jungas švelnus ir našta lengva. Bet dar daugiau. Jėzus mums žada atgaivą (Mt 11, 28–30)! Žmogiškai mąstant at-

rodo, kad atgaivą atrasime kur nors Havajų paplūdimyje gerdami ką tik išspaustas vaisių sultis. Bet Jėzus mums siūlo atgaivą tarnaujant kartu su Juo.

• **Kelk sau mažesnius reikalavimus.** Perdegimo laikotarpiu darbingumas bus ženkliai mažesnis, tad nereikia iš savęs tikėtis, kad būsi toks pats darbingas kaip anksčiau. Gali būti, kad savo išpareigojimus teks sumažinti arba jų visiškai atsisakyti.

• **Suplanuok savo poilsį ir įžiūrėk kaip į labai būtiną dalyką.** Poilsis turi kuo labiau skirtis nuo tavo įprastinės veiklos. Melskis. Ieškok Dievo.

• **Prašyk kitų pagalbos.** Nelik vienas. Dabar atėjo laikas priimti pagalbą iš kitų. Papasakok kitiems kaip jautiesi, paprašyk, kad už tave pasimelstų. Tai gali būti puiki proga pripažinti savo silpnumą ir ugdyti nuolankumą (Ekl 4, 9–10).

Bernardinai.lt

MANO VIRTUVĖ

Tegyvuoja moliūgai!

Kaip pasitiksime iš smagaus pasivaikščiojimo su kaukėmis grįžusius savo vaikus? Šiek tiek sušalusius, paraudusiais veidukais ir, žinoma, labai išalkusius? Iškepkitė jiems moliūgų blynų!

Orkaitėje kepti moliūgų sklandžiai su obuoliais ir varške

Reikės:

300 g (10,5 oz) moliūgo minkštimo
1 rūgštaus obuolio
100 g (3,5 oz) varškės
1 kiaušinio
1–2 šaukštų cukraus
3 šaukštų miltų

1 puodelio kefyro
30 g (1 oz) smulkintų razinų
1–2 šaukštų aliejaus
1 arb. šaukštelio kepimo miltelių
žiupsnelio druskos

Razinas nuplikyti ir nusausinti. Obuolį nulupti ir sutarkuoti burokine tarka. Taip pat sutarkuoti moliūgą.

Varškę ištrinti su kiaušiniu, cukrumi ir druska.

Į varškę suberti miltus, sumaišytus su kepimo milteliais, sudėti tarkuotą moliūgą, obuolį, razinas ir užmaišyti tešlą.

Įpilti kefyro – tešla turi būti tirštos grietinės konsistencijos.

Skardą iškloti kepimo popieriumi ir ištepti aliejumi.

Kepti iš anksto iki 180 F (350 F) įkaitintoje orkaitėje 15 minučių. Tada sklandžius apversti ir kepti dar 10 minučių. Patiekti su grietine arba jogurtu.

Skanaus!

Jūsų Indrė

BENDRAUKIME!

www.facebook.com/draugolaikrastis

SKELBIMAI

773-585-9500
www.draugas.org

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

Darius Bliznikas MD SC
Ear, Nose and Throat • Allergy

7110 West 127th st. Ste 210 708-586-2212
Palos Heights IL 60463 www.palosent.com

TRISDEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A
KAZIMIERAS JONYNAS

Prieš 30 metų Viešpats pasišaukė į savo amžinąją karalystę mūsų brangų Tėvelį ir Senelį. Dar vis prisimename jo šilumą, jo šypseną, jo meilę ir pasiilgstame jo iki šios dienos. Visiems jis buvo geras, visiems jis padėdavo, visus suprasdavo ir užjausdavo. Iš jo mes išmokome būti darbštūs ir atsakingi, aukotis savo šeimai, mylėti Dievą, tėvynę ir artimą. Taip pat išmokome visada optimistiškai galvoti, būti geros nuotaikos ir džiaugtis gyvenimu. Nors pasitraukęs iš mūsų tarpo, jis nuolat pasilieka mūsų mintyse ir širdyse.

Nuoširdžiai prašome visų a. a. Kazimiero Jonyno draugų ir pažįstamų prisiminti jį savo maldose.

Tebeliūdinti šeima

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A
GENĖ MIGLINIENĖ

Praėjo vieneri metai, kai a. a. Genė Miglinienė iškeliavo Anapilin.

Visuomet prisiminsime mūsų mylimą mamą.

Mes niekada nepamiršime, kiek džiaugsmo ir laimės suteikė mūsų šeimai.

Prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a. a. Genę savo maldose.

Nuliūdusi Miglinų šeima

Jau galima užsisakyti viešbutį Šokių šventei

XVI Šiaurės Amerikos Lietuvių Tautinių šokių šventė vyks 2022 m. liepos 4-osios savaitgalį! Džiaugiamės ir su nekantrumu laukiame jūsų! Philadelphiaje jus priims puikūs viešbučiai, kurių rezervacijos sistema pradės veikti jau šį šeštadienį, spalio 23 d., 8 val. r. rytinės pakrantės laiku: www.sokiusvente.org.

Kambariai šventės dalyviams ir svečiams siūlomi viešbučiuose Philadelphia Marriott Downtown, Marriott Residence Inn ir Hilton Garden Inn. Visi jie yra miesto centre, netoli vienas nuo kito. Pagrindinis šventės viešbutis – Marriott Downtown. Jame vyks mugė, „Karalių kaimas“ ir vakaro programos. Organizatoriai pasistengė, kad kambarių kainos, siūlytos 2020-aisiais, būtų išlaikytos ir kitų metų vasarai.

Rezervacija užtikrinama sumokant užstatą už pirmąją viešnagės naktį, arba naudojant kreditinę kortelę, išduotą rezervuojančio asmens vardu.

Praeityje kai kurie asmenys rezervuodavo dešimtis ar net šimtus kambarių. Prašome to nedaryti – šventės sėkmė priklauso ir nuo to, kiek žmonių joje dalyvaus. Užsisakydami daugiau kambarių, nei iš tikrųjų reikia jūsų šeimai ar šokių grupei, atimate iš kitų galimybę atvykti į šventę.

Viešbutyje Philadelphia Marriott Downtown vieno asmens kreditine kortele bus galima rezervuoti ne daugiau 10 kambarių, kituose dviejuose viešbučiuose – ne daugiau kaip 5.

Viliamės, kad artėjanti Šokių šventė bus nuostabi! O šiuo metu kylančius klausimus kviečiame siųsti el. pašto adresu: info@sokiusvente2020.org.

Organizatorių inf.

CHIRURGAJ

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
 INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
 GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
 Center for Health
 1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
 AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
 219 N. Hammes Avenue
 Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

A † A
**ALGIRDAS J.
 KRIŠČIŪNAS MD, PhD**

Mirė savo namuose Čikagoje, sulaukęs 88 metų.
 Gimė 1933 m. sausio 6 d. Lietuvoje, Jono ir Janinos Kriščiūnų šeimoje.

Gyveno Indianoje, Floridoje ir Čikagoje.

Nuliūdę liko: žmona Maria Teresa Bulich; sesuo Aušra (vyras Ronald Padalino), brolis Paul (žmona Diane); daug sūnėnų ir dukterėčių.

Jis buvo a. a. Jono ir a. a. Janinos Kriščiūnų sūnus; a. a. Kęstučio ir a. a. Vytauto brolis.

Sovietams užėmus Lietuvą, Kriščiūnų šeima pasitraukė į Vokietiją, kur prieš išvykstant į JAV, trejus metus gyveno dypukų stovykloje. Atvykę į JAV įsikūrė Indianoje, po to apsigyveno Čikagoje.

Algirdas lankė gimnaziją Lietuvoje, Mater Dei jėzuitų gimnaziją Evansville, IN. University of Evansville įgijo chemijos inžinerijos bakalauro laipsnį. Gavęs stipendiją toliau tęsė mokslus University of Zurich, Šveicarijoje. Baigęs studijas įgijo medicinos daktaro laipsnį ir (PhD) chemijos srityje.

Velionio prisiminimo šv. Mišios bus aukojamos šeštadienį, spalio 30 d., 1 val. p. p. Jaunimo centro Jėzuitų koplyčioje.

Laidotuvės privačios.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti velionį savo maldose.

Nuliūdę artimieji

Buvusiam Lietuvių Fondo tarybos pirmininkui (1985–1987 ir 1991–1993) ir LF valdybos pirmininkui (1996–1998; 2000–2002; 2003–2004)

A † A
POVILUI KILIUI

iškeliavus Amžinybėn nuoširdžius užuojautos žodžius skiriame velionio artimiesiems, giminėms ir visiems pažinojusiems šią iškilią asmenybę.

Lietuvių Fondo taryba ir valdyba

draugas.org/mirties

Žymenį

„Geriausios laidojimo paslaugos“

Southtown suteikė

Palos-Gaidas
FUNERAL HOME

11028 S. Southwest Hwy. Palos Hills, Illinois
 (708) 974-4410 www.palosgaidasfh.com

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

Mieli skaitytojai,

Gavę šeštadienio, spalio 23 d. laikraštį (nr. 84), jūs pastebėsite, kad jame nėra 15 puslapio. Dėl nepaaiškinamos techninės spaustuvės klaidos buvo pakartotas 5 kultūros priedo puslapis, kuris „išstūmė“ 15-tą laikraščio puslapį. Dėl šios klaidos atsiprašome, ypač tų, kurių pranešimai apie mirusiuosius turėjo būti įdėti būtent tos dienos laikraštyje 15 puslapyje. Jus kartoja šiam numeryje.

Redakcija

Ruoškites juoktis! ANTRAS KAIMAS greit pasirodys!
PLC galerija „Siela“, Lemont, IL
lapkričio 6 d. ir 13 d. 7:37 val. v.
 Bilietai (20 dol.) prie durų arba
 el. paštu: jvariokjis@comcast.net

Vėlinių koncertas

Spalio 31 d., sekmadienį, 9:30 val. ryto Švč. M. Marijos Nekalto prasidėjimo bažnyčioje Brighton Parke (2745 W. 44th St.) vyks Vėlinių koncertas. Giesmių ir poezijos programą atliks aktorė Apolonija Steponavičienė ir parapijos choras, vadovaujamas muziko Algimanto Barnišio. Uždegsime žvakutes, prisiminsime savo artimuosius. Galite atsinešti Amžinybėn iškeliavusių mylimų žmonių nuotraukas! Kviečiame dalyvauti.

1 YR - 0.75% APY*
2 YR - 1.00% APY*

*APY - ANNUAL PERCENTAGE YIELD

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
 CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org

www.clcu.org

MABENKA RESTAURANT & BANQUETS

Chicago's Finest Polish & Lithuanian Cuisine
 Dine-In, Catering & Pick-up Available

Large menu! Large portions! - Great food! Great service!
Cepelinai (potato/meat dumplings), Kugelis (potato pudding).

FAMOUS - BEST IN TOWN - PANCAKES

Potato Pancakes, Apple Pancakes, Crepes, Cheese Blintzes, Wheat Cakes, Short Stack, Chocolate Chip

10% off with purchase of 2 Dinners 2 to 7 pm

Family owned & operated - Since 1990

7844 S Cicero Ave., Burbank, IL - 708-423-7679

- jgalica@gmail.com - www.mabenka.com

BRYAN KOVACH STATE FARM AGENCY

Providing Insurance and Financial Services
 (708)424-8654 www.bryankovach.com

- AUTO **New Lower Rates for Illinois and Indiana**
- HOME
- LIFE
- HEALTH **Call for free quote Today!**
- BUSINESS

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
 8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
 8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
 Tel: 708-907-3000

Rūta
 6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
 Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
 Tel: 630-469-4290

Biomed
 350 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
 Tel: 847-566-6676

Royal Petal
 188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
 Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
 Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
 6201 W. Howard St. 83 Niles, IL 60714
 Tel: 847-897-6710

Granitex
 704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
 Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh (Vit. Booth)
 100 E. Rand Rd. Arlington Heights, IL 60004
 Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
 3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
 Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
 Tel: 708-599-9866

Galos Caves
 6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
 Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užteiga
 6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501
 Tel: 708-594-5622

Biomed 2
 4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
 Tel: 773-656-2430

Kalyra
 338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
 Tel: 847-776-7766

Continental USA
 2207 W. Chicago Ave, Chicago, IL 60622
 Tel: 773-489-9770

Ina Stankevičienė
 Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
 Tel: 773-476-5999

Advokatas

VYTENIS LIETUVNINKAS
 4536 W. 63 St., Chicago, IL 60629
 (Skersai gatvę nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100 • info@midwaylegal.com

Paslaugos: Nekilnojamas turtas • Testamentai ir palikimai • Verslo reikalai • Bendri teisės reikalai

www.draugas.org

Namams pirkti paskolos
 duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais.
 Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
 2212 West Cermak Road.
 Tel. (773) 847-7747

<http://draugokalendarorius.org>